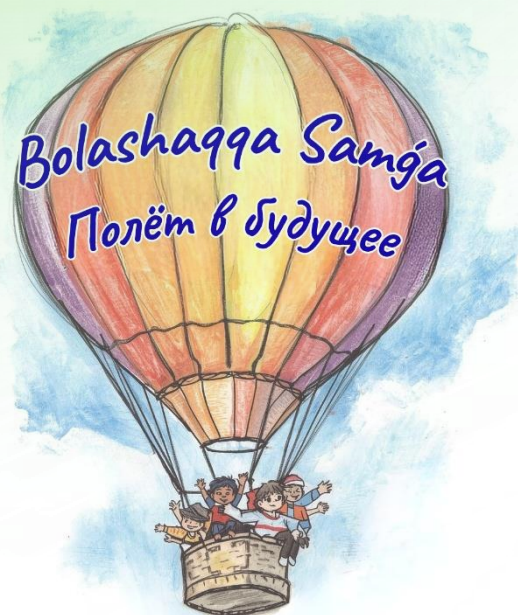

Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасының
«Рудный қаласы білім бөлімінің
«Балалар тәрбиелеу-сауықтыру кешені» КМҚК

«ЧАЙКА»

БАЛАЛАР САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ

БЕКІТЕМІН:

Директор _____ М.Узақбаева

Бағдарламаны жасаған:
Чубукова Любовь Викторовна
Самойлов Дмитрий Андреевич

2026 ж.

МАЗМҰНЫ

№	Тарау	Бет
1	Жалпы ережелер	2
2	Глоссарий	6
3	Бағыттылық және тақырып	10
4	Мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелер	16
5	Құрылымы және мазмұны	18
6	Іске асыру шарттары	52
7	Кадрлық және әдістемелік қамтамасыз ету	63
8	Мониторинг және іске асыру нәтижесін бағалау	67
9	Негізгі және қосымша әдебиеттің тізімі	71

ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕ

"Чайка" "Bolashaqqa samға" — "Болашаққа самға" балалар сауықтыру орталығының бағдарламасы 7 жастан 15 жасқа дейінгі балалар мен жасөспірімдердің мазмұнды, қауіпсіз және дамытушы жазғы демалысын ұйымдастыруға бағытталған. Бағдарламаны іске асыру Қостанай облысында, Алтынсарин ауданында, Красный кордон ауылында орналасқан "Чайка" БСО базасында жүзеге асырылады.

Бағдарлама әрқайсысының ұзақтығы 10 күн болатын бес тақырыптық ауысымды өткізуді көздейді және тәрбиеленушілердің денсаулығын нығайтуға, шығармашылық, зияткерлік, коммуникативтік және көшбасшылық қабілеттерін дамытуға бағытталған. Бағдарламаның негізінде баланың өзін-өзі жүзеге асыруына, белсенді азаматтық ұстанымды, патриотизмді қалыптастыруға, Қазақстан Республикасының еңбегіне, мәдениеті мен дәстүрлеріне құрметпен қарауға ықпал ететін қолайлы тәрбие ортасын құру болып табылады.

Бағдарламаның мазмұны сауықтыру, спорттық, зияткерлік-дамытушылық, кәсіптік бағдарлау, мәдени-демалыс және тәрбие бағыттарын қамтиды. Қазіргі заманғы мамандықтарға, ғылымға, цифрлық технологиялар мен жасанды интеллектке деген қызығушылықты дамытуға, сондай-ақ "Адал азамат" жобасының құндылықтарын іске асыруға ерекше назар аударылады.

Лагерь қызметін ұйымдастыру Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына, санитариялық-эпидемиологиялық талаптарға, техника қауіпсіздігі қағидаларына және балалардың сауықтыру ұйымдарының қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес жүзеге асырылады.

Бағдарламаны БСО педагогикалық ұжымы жазғы демалыс кезеңінде балалардың толыққанды демалуын, сауығуын және жан-жақты дамуын қамтамасыз ететін тақырыптық іс-шаралар, үйірмелер, шеберлік-кластар, шығармашылық жобалар, спорттық жарыстар, ойын және интерактивті жұмыс нысандары жүйесі арқылы іске асырады. Бағдарлама мынадай заңнамалық нормативтік-құқықтық құжаттар мен нормативтік құқықтық актілерді ескере отырып әзірленді

Бағдарлама мынадай заңнамалық нормативтік-құқықтық құжаттар мен нормативтік құқықтық актілерді ескере отырып әзірленді:

Балалардың сауықтыру орталықтарының/лагерьлерінің қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық актілер

1. [Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 тамыздағы Конституциясы](https://adilet.zan.kz/rus/docs/K950001000)
2. «Бала құқықтары туралы Конвенция»
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/B940001400>
3. "Білім туралы" Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Заңы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z070000319>
4. "Қазақстан Республикасындағы Бала құқықтары туралы" Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы N345 Заңы https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000345_/links#to
5. «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың алдын алу және балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы» Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 шілдедегі N591 Заңы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z040000591>

6. Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 11 шілдедегі N 343 Заңы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000343>
7. "Мемлекеттік жастар саясаты туралы" Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 9 ақпандағы № 285-V ҚРЗ Заңы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1500000285>
8. "Мемлекеттік сатып алу туралы" Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 4 желтоқсандағы № 434-V ҚРЗ Заңы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1500000434>
9. "Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 7 шілдедегі № 360-VI ҚРЗ кодексі» <https://adilet.zan.kz/rus/docs/K2000000360>
10. "Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 26 желтоқсандағы № 518-IV Кодексі - <https://adilet.zan.kz/rus/docs/K1100000518>
11. Қазақстан Республикасының Еңбек Кодексі <https://adilet.zan.kz/rus/docs/K1500000414>
12. "Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, тиісті үлгілер мен түрлердегі қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029329>
13. Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы № 6 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200026513>
14. "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы "Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2021 жылғы 5 тамыздағы № ҚР ДСМ-76 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2100023890>
15. "Отбасы және балалар саласында мемлекеттік қызметтер көрсету қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 24 сәуірдегі № 158 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000020478>
16. Қазақстан Республикасы Ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы. "Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы" <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029031>
17. "Сауықтыру және ұйымдастырылған демалыс кезеңінде балаларға медициналық көмек көрсету қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 20 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-292/2020 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2000021842>
18. "Балалардың сауықтыру және санаторий объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларын бекіту туралы " Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м. а. 2022 жылғы 10 тамыздағы № ҚР ДСМ-78 бұйрығы - <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200029092>
19. «Өрт қауіпсіздігі қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Төтенше жағдайлар министрінің 2022 жылғы 21 ақпандағы № 55 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200026867>
20. Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2015 жылғы 19 қаңтардағы № 34 "Қазақстан Республикасының су айдындарындағы азаматтардың

қауіпсіздігінің үлгілік қағидалары" бұйрығы

<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V15C0010335>

21. Дене шынықтыру және спорт сабақтарын өткізу кезіндегі қауіпсіздік қағидаларын бекіту туралы Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрінің 2014 жылғы 3 қарашадағы № 68 бұйрығы

<https://adilet.zan.kz/rus/docs/V1400009923>

22. Балалардың өмір сүруін, қорғалуын және дамуын қамтамасыз ету туралы Дүниежүзілік Декларация 30 қыркүйек 2000 ж.

<https://adilet.zan.kz/rus/docs/O9000000003>

23. Сауықтыру лагері туралы Ереже;

24. Лагерьдің ішкі тәртіп Ережелері;

25. Қауіпсіздік, өрт қауіпсіздігі ережелері;

26. Балалардың жарақаттануының алдын алу, сауықтыру лагерінде балалармен жазатайым оқиғалардың алдын алу бойынша ұсыныстар;

27. Туристік жорықтар мен экскурсияларды ұйымдастыру және өткізу жөніндегі нұсқаулықтар;

28. Білім басқармасының бұйрықтары;

29. Қызметкерлердің лауазымдық нұсқаулықтары;

30. Медициналық тексеруден өту туралы санитариялық қағидалар;

31. Ата-аналардың өтініштері;

32. Балаларды қабылдау және шығу кезінде тіркеу ережесі;

33. Лагерьді қабылдау актісі;

34. Жұмыс жоспарлары.

БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ КЕЗЕҢДЕРІ

Дайындық - аумақты, құжаттарды, қызметкерлер мен материалдарды дайындау.

Ұйымдастырушылық - танысу, бейімделу, ұжымды біріктіру.

Ең негізгі - іс-шараларды жүзеге асыру, өзін-өзі басқару мен шығармашылықты дамыту.

Қорытынды - қорытынды шығару, ауысымды жабу, тазалау.

Дайындық - аумақты, құжаттарды, қызметкерлер мен материалдарды дайындау.

Ұйымдастырушылық - танысу, бейімделу, ұжымды біріктіру.

Ең бастысы - іс-шараларды жүзеге асыру, өзін-өзі басқару мен шығармашылықты дамыту.

Қорытынды - қорытынды шығару, ауысымды жабу, тазалау.

Лагерь әкімшілігі лагерь ашылғанға дейін жақсы жұмыс істей бастайды. Бұл уақыт жазғы маусымның ашылуына кемінде алты ай қалғанда басталатын **лагерь ауысымының дайындық кезеңі** деп аталады. Осы уақытта лагерь аумағы мен құжаттама ретке келтіріледі, сондай-ақ қызметкерлерді даярлау мәселелері шешіледі, сондай-ақ балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, әр ауысымға арналған іс-шаралар жоспары жасалады.

Ауысым кезінде пайдалы болуы мүмкін материалдар дайындалады:

- Мерекелер, ойындар, байқаулар, МШП-дің сценарийлері;
- әндер, айқайлар, ұрандар, өлеңдер жинағы;
- жұмбақтар, мақал-мәтелдер жинағы;
- жасақ бұрышын безендіруге арналған материалдар (эмблемалар, шаблондар, әріптер, суреттер);

- презентациялар, викториналар, квесттер, тесттер;
- қағаз, картон, маркерлер, бояулар, желім, қайшы, таспа, түрлі-түсті қарындаштар;
- шарлар, ленталар, белгілер, ойын карталары;
- тәрбиелік бағыттағы фильмдер мен мультфильмдерді таңдау;
- қауіпсіздік және тәртіп бойынша әдістемелік ұсынымдар мен жадынамалар;
- таңертеңгілік жаттығуларға, би флешмобтарына және іс-шараларға арналған музыкалық тректер.
- және т. б.)

Лагерь ауысымы шартты түрде үш кезеңге бөлінеді: **ұйымдастырушылық, негізгі және қорытынды.**

Ұйымдастыру кезеңі ауысымның алғашқы үш күнін қамтиды. Осы уақытта балалар бір — бірімен, тәрбиешілермен және лагерьдің өзімен танысады, біртіндеп жаңа жағдайларға - күнделікті өмірге және ережелерге үйренеді. Бұл кезеңнің маңызды бөлігі ұжымдағы рөлдерді бөлу болып табылады: біреу көшбасшы, біреу Орындаушы, жасаушы немесе сыншы болады.

Бұл кезең балалар үшін де, тәрбиешілер үшін де ең қиын кезең болып саналады.

Тәрбиешілердің алдында бірқатар міндеттер тұр:

- әр баламен танысу, есімдерін есте сақтау, жеке ерекшеліктері мен қызығушылықтарын анықтау;
- балалардың өзара танысуын ұйымдастыру, лагерьдің дәстүрлері мен ережелері туралы әңгімелеу, бірге "отряд заңдарын" жасау;
- жайлылық пен достық атмосферасын құру, жасақ кеңістігін жобалау, балаларға әртүрлі іс-шараларда өздерін көрсетуге мүмкіндік беру;
- команданы ойындар арқылы біріктіріңіз, отрядтың символикасын таңдаңыз — атауы, ұраны, эмблемасы, сонымен қатар отряд бұрышын жасау;
- балаларды бірлескен іс-шараларға тарту;
- алғашқы күндерден бастап балаларды көңілді және ерекше іс-шаралар өткізе отырып, лагерьдің белсенді және қызықты өміріне баулу.

Ауысымның екінші кезеңі — тұрақтылық пен өмірдің әдеттегі ағымымен ерекшеленетін **негізгі кезең**. Балалар тәрбиешілерге және олардың талаптарына, күнделікті өміріне және ұжымдық өміріне бейімделеді. Отряд біртіндеп жұмыс ағымына енеді: іс-шараларды дайындау, оларды өткізу және қайтадан жаңа істерге дайындық.

Бұл кезеңде тәлімгердің басты міндеті - ұжымды біріктіру және өзін-өзі басқаруды дамыту. Ол үшін балаларды ортақ іс-әрекет төңірегінде біріктіреді, ұжымдық шығармашылық істерді (МШІ) ұйымдастырады, міндеттердің бір бөлігін белсенді балалар көшбасшыларына береді.

Ауысымның ортасына қарай "үйреніп кетудің шыңы" деп аталады (шамамен 4-6 күн), бұл кезде командада түсініспеушіліктер мен қақтығыстар жиі кездеседі. Осы дағдарыс сәтін жеңу үшін отрядты "шайқайтын", әдеттегі атмосфераны өзгертетін және нақты оқиғаға айналатын ерекше, жарқын іс-шара өткізу маңызды. Бұл "ұрланған түстен кейінгі тағамдар", "Зұлым рухтар мерекесі", "Зарница" немесе басқа да үлкен оқиға болуы мүмкін. Мұндай істер мұқият дайындықты қажет етеді: күтпеген әсерді сақтау үшін балалардың қатысуынсыз немесе олардың толық қатысуымен, мысалы, жорықта. Ең бастысы — өзгеріс сезімін қалыптастыру және таныс өмірді төңкеру.

Соңғы кезең ауысым аяқталғанға дейін үш күн бұрын басталады. Осы кезеңде

балалар лагерьдің салтанатты жабылуына дайындалып, қорытындылап, ең жарқын және есте қаларлық іс-шараларға қатысады.

Қорытынды кезеңнің басты мақсаты — баланың жеке басының дамуына, білім, дағдыларды игеруге, сондай-ақ қиын өмірлік жағдайларда дұрыс мінез-құлық тәжірибесін қалыптастыруға ықпал ететін бірыңғай білім беру ортасын құру.

Қорытынды кезеңнің басты мақсаты-баланың жеке басының дамуына, білім, дағдылар мен дағдыларды игеруге, сондай-ақ қиын өмірлік жағдайларда дұрыс мінез-құлық тәжірибесін қалыптастыруға ықпал ететін бірыңғай білім беру ортасын құру.

Лагерь ауысымының соңғы кезеңінің міндетті бөлігі үй-жайларды жалпы тазалауды жүргізу болып табылады. Үй-жайларды жалпы жинауды техникалық персонал шаруашылық меңгерушісі мен аға тәрбиешінің басшылығымен санитарлық-гигиеналық талаптар мен белгіленген нормаларды сақтай отырып жүргізеді.

Лагерь бағдарламасы 10 күн ішінде жүзеге асырылады және бейінді сауықтыру экологиялық ауысымын білдіреді. Тәрбие-сауықтыру процесі бірнеше бағыттарды қамтиды: экологиялық, сауықтыру, кәсіптік бағдар беру, зияткерлік-дамытушылық, спорттық және патриоттық.

ГЛОССАРИЙ

Күннің негізгі оқиғалары:

Бейімделу - тәрбиеленушілерді "Чайка" БСО-нда болу жағдайларына, жаңа ұжымға, күн режиміне, ауысым тақырыбына және шығармашылық, спорттық және танымдық қызметтің әртүрлі түрлеріне бейімдеу процесі;

Бейімделу кезеңі - балаларды лагерь аумағымен, тұру ережелерімен, педагогикалық ұжыммен және ауысымға қатысушылармен таныстыруға, сондай-ақ достық атмосфераны, эмоционалды жайлылық пен командалық өзара әрекеттесуді қалыптастыруға бағытталған ауысымның ұйымдастырушылық кезеңі;

Тіршілік қауіпсіздігі - санитариялық-эпидемиологиялық нормалардың, өрт қауіпсіздігі ережелерінің, қауіпсіздік техникасының, еңбекті қорғаудың және балалардың қауіпсіз мінез-құлқының сақталуын қамтитын БСО-да болған кезеңде тәрбиеленушілердің өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ететін шаралар жүйесі;

Аға тәлімгер – БСО тәрбиеленушілерінің бос уақытын және тәрбие қызметін ұйымдастыруды, іс-шараларды үйлестіруді, ауысым кезеңінде балаларды сүйемелдеуді, қолайлы психологиялық ахуал құруды, сондай-ақ тәртіп пен қауіпсіздік ережелерінің сақталуын бақылауды жүзеге асыратын педагог қызметкер;

Тәрбиеші - ауысым бағдарламасының тәрбиелік міндеттерін іске асыратын, балалардың тәрбиелік, шығармашылық және дамытушылық қызметін ұйымдастыратын, сондай-ақ жасақ жұмысын үйлестіретін педагог;

Тәрбие қызметі - тәрбиеленушілерде патриотизмді, азаматтық жауапкершілікті, адамгершілік құндылықтарды, мінез-құлық мәдениетін, Қазақстан Республикасының еңбегін, Отаны мен дәстүрлерін құрметтеуді қалыптастырудың мақсатты процесі;

Уақытша балалар ұжымы – лагерь ауысымы кезеңінде құрылған және бірлескен қызметпен, қарым-қатынаспен, тұрумен және іс-шараларға қатысумен біріктірілген балалар тобы;

Геймификация - балалардың лагерь өміріне ынтасын, белсенділігін және қатысуын арттыру үшін ойын технологияларын, квесттерді, миссияларды, рейтингтерді, ауысым символикасын және марапаттау жүйесін пайдалану;

Балалардың өзін – өзі басқаруы - тәрбиеленушілердің іс-шараларды дайындауға, өткізуге және бағалауға, бастамашылықты, көшбасшылық пен жауапкершілікті дамытуға қатысуына негізделген іс-әрекетін ұйымдастыру нысаны;

"Чайка" БСО - балалар мен жасөспірімдердің демалысын, сауығын, тәрбиесі мен дамуын ұйымдастыру жөніндегі қызметті жүзеге асыратын балалар сауықтыру орталықтары;

Салауатты өмір салты (СӨС) – денсаулықты нығайтуға бағытталған әдеттер мен мінез-құлық ережелері жүйесі, оның ішінде күн тәртібін сақтау, физикалық белсенділік, дұрыс тамақтану, қатаю және жаман әдеттерден бас тарту;

Командалық өзара іс – қимыл - өзара көмекке, ынтымақтастыққа, міндеттерді бөлуге және ортақ мақсаттарға қол жеткізуге негізделген ауысым қатысушыларының бірлескен қызметі;

Шығармашылық шеберхана - тәрбиеленушілердің шығармашылық қабілеттерін, шығармашылық ойлауын, эстетикалық талғамы мен практикалық дағдыларын дамытуға бағытталған үйірме қызметінің нысаны;

Медиа сауаттылық - цифрлық технологияларды қауіпсіз және жауапкершілікпен пайдалану, ақпаратты талдау, медиа контент құру және ақпараттық ортадағы мінез-құлық ережелерін сақтау қабілеті;

Бағдарламаны іске асыру мониторингі - Бағдарлама іс-шараларының тиімділігін, тәрбиеленушілердің қатысу деңгейін және жоспарланған нәтижелерге қол жеткізуді бақылау, талдау және бағалау жүйесі;

Эмоционалды жағдайдың мониторингі - қолайлы климат құру және оқушыларды уақтылы қолдау мақсатында балалардың эмоционалды жағдайын педагогикалық және психологиялық бақылау;

Ұлттық бірегейлік – тәрбиеленушілердің Қазақстан халқының мәдениетіне, дәстүрлеріне, тарихы мен рухани құндылықтарына қатыстылығын түсінуі;

Білім беру қызметі-балалардың ой-өрісін кеңейтуге, soft skills, шығармашылық және зияткерлік қабілеттерін дамытуға бағытталған танымдық, дамытушылық және кәсіптік бағдарлау іс-шараларының жиынтығы;

Білім беру-сауықтыру бағдарламасы - лагерь ауысымы кезеңінде іске асырылатын тәрбие, білім беру, спорттық, шығармашылық және сауықтыру іс-шараларының кешені;

Сауықтыру қызметі - балалардың физикалық және эмоционалдық денсаулығын нығайтуға, қозғалыс белсенділігін дамытуға және салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыруға бағытталған іс-шаралар жүйесі;

Жасақ - ауысым өміріне бірлесіп қатысу үшін жас қағидаты бойынша құрылған уақытша балалар ұжымы болып табылатын лагерьдің құрылымдық бірлігі;

Ауысымның тор-жоспары - іс-шаралардың күнделікті мазмұнын және лагерьдің тәрбие, шығармашылық, спорттық және сауықтыру қызметін

ұйымдастыруды көрсететін құжат;

Жобалық қызмет - шығармашылық, зерттеу, әлеуметтік немесе кәсіптік бағдарлау жобаларын құруды көздейтін тәрбиеленушілердің жұмысын ұйымдастыру нысаны;

Психологиялық сүйемелдеу - балалардың эмоционалдық әл-ауқатын қолдауға, оларды сәтті бейімдеуге, коммуникативтік дағдыларды дамытуға және жанжалды жағдайлардың алдын алуға бағытталған іс-шаралар кешені;

Күн режимі - демалу, тамақтану, ұйықтау, сауықтыру, шығармашылық және спорттық іс-шараларды ұтымды кезектестіруді көздейтін лагерьдің тыныс-тіршілігінің белгіленген тәртібі;

Рефлексия ("Огонек") - ұжымдағы әсерлерді, эмоцияларды, жетістіктер мен қарым-қатынастарды талдауға бағытталған күнді қорытындылаудың дәстүрлі түрі;

Ауысым - тәрбиеленушілердің БСО-да болуының жалпы тақырыбымен, мақсаттарымен және қызмет бағдарламасымен біріктірілген ұйымдастырылған кезеңі;

Тақырыптық ауысым - іс-шараларды, символизмді, сюжетті және қызмет бағыттарын біртұтас идея мен тұжырымдамамен біріктіретін лагерь өмірін ұйымдастырудың мазмұнды негізі;

Ұжымдық шығармашылық қызмет (КТД) – шығармашылық іс-шараларды ұжымдық жоспарлауға, дайындауға, өткізуге және талдауға негізделген балалар мен педагогтердің бірлескен қызметінің нысаны;

Цифрлық қауіпсіздік - дербес деректерді қорғауға және интернет-ресурстарды жауапкершілікпен пайдалануға бағытталған цифрлық ортадағы қауіпсіз мінез-құлық білімі мен дағдыларының жүйесі;

Ауысымға қатысушылар - лагерь ауысымының бағдарламасын іске асыруды қамтамасыз ететін тәрбиеленушілер, педагог қызметкерлер, әкімшілік және өзге де қызметкерлер.

Операция - корпусты және оған іргелес аумақты кейіннен инспекторлық аралаумен және наградтаумен тәртіпке келтіру.

Сергіту - бұл күн сайын таңертең тәрбиешілер мен аға кеңесшілер өткізетін дәстүрлі ұжымдық іс-шара, күннің жігерлі басталуын ойын жылынуымен, жеңіл жаттығулармен және командалық үйлестіру және өзара әрекеттесу ойындарымен музыкамен құру. Соңында аға тәлімгер ақпараттық блок өткізеді, онда ол күн жоспарларын, негізгі іс-шараларды және маңызды ұйымдастырушылық ескертулерді жариялайды. О

ЖЖТ (жұмыстың жасақтық түрі) - бұл балалар ұжымдық түрде қатысатын, командалық рухты, достық пен өзара көмекті дамытатын, кітап оқуға, құндылықтарды талқылауға, жобалық және эксперименттік іс-шараларға, пікірталастар мен кәсіптік бағдарлауға баса назар аударатын отряд құрамындағы түрлі іс-шараларды ұйымдастыру.

ҰШҚ (ұжымдық-шығармашылық қызмет) - бұл командалық өзара іс-қимылды, қиял мен шығармашылықты дамытатын жобалар мен іс-шаралардағы балалардың бірлескен шығармашылық жұмысы.

Дискотека - бұл балалар сүйемелдеуімен, тәрбиешілерімен және аға тәлімгерімен бірге музыкаға билейтін, конкурстар мен ойындарға қатысатын, араласатын және шығармашылық пен достықты дамыта отырып, белсенді уақыт өткізетін көңілді іс-шара

(Дискотека оны қызықты және тақырыптық ету үшін әртүрлі стильдерде жасалуы мүмкін. Мысалы:

Тақырыптық (мысалы, костюм) — барлық қатысушылар белгілі бір тақырып бойынша киінеді: қарақшылар, суперқаһармандар, ертегі кейіпкерлері.

Музыкалық стиль-80-ші, 90-шы жылдардағы дискотека, заманауи хиттер, Қазақ әуендері.

Би шайқасы - әр түрлі би бағыттарындағы бөлімшелер немесе жұптар арасындағы жарыс.

Эко-дискотека-экологиялық тақырыптағы элементтермен, конкурстармен және табиғат ойындарымен.

Флешмоб-дискотека-белгілі бір әнге алдын-ала дайындалған жаппай би. Интерактивті-ойындармен, байқаулармен және балаларды би қойылымдарын жасауға тартумен)

«Чайка» лагерінде бес отряд жұмыс істейді, олар 7 мен 16 жас аралығындағы балалар мен жасөспірімдерді біріктіреді. Бағдарламаның негізгі мазмұны төрт деңгейде жүзеге асырылады: *лагерь, білім беру кеңістігі, қозғам және отряд.*

Отрядтардың қалыптасуы қатысушылардың жасына және мүдделеріне сәйкес жүреді. Әр отрядтың өзіндік ерекше атауы бар. Бірлескен жұмыс барысында балалар жаңа тәжірибе жинақтайды, психологиялық тренингтер, ҰШТ, ЖЖТ және оқыту сабақтары арқылы білім алмасуға қатысады.

Лагерь атмосферасы теңдік пен құрметке негізделген. Әр бала өзіне ұнайтын нәрсені таба алады, өзін еркін және мағыналы сезінеді, өзінің қызығушылықтары мен қабілеттеріне сәйкес дами алады. Отрядтың жұмысына қатысу арқылы тәрбиеленушілер достық және достық атмосфе

раны сақтайды.

Бағдарламаның іс-шаралар жоспары материалдық-техникалық, әдістемелік, кадрлық және ұйымдастырушылық базаны қамтамасыз ете отырып, өзара байланысты және уақыт бойынша үйлестірілген нақты міндеттерге қол жеткізуге бағытталған.

Тәрбиеленушілерді ынталандыру процесі ауысым тақырыбына байланысты рәміздерді тапсыру түрінде күн сайын бүкіл отрядта да, жеке-жеке жүзеге асырылады. *Мысалы: "Жұлдызды калейдоскоп" ауысымының тақырыбы, асхананың қабырғасына әр отряд үшін "ғарыш" бекітіледі және әр іс-шара үшін отряд немесе бала "жұлдыздарды" марапатқа алады, олар күннің соңында бүкіл отрядпен "ғарышта" желіммен бекітеді. Ауысым қорытындысы бойынша аға кеңесші рәміздерді есептейді және сол арқылы "Үздік жасақ" таңдалады.*

Жұмыс формаларын таңдау балалардың жас ерекшеліктері мен жеке ерекшеліктерін ескере отырып жүзеге асырылады. Салауатты өмір салты мәдениетін тәрбиелеуге, табиғатқа ұқыпты қарауға, жаман әдеттердің алдын алуға ерекше көңіл бөлінеді. Әр баланың жеке қабілеттерін, бастамашылығын және өзін-өзі жүзеге асыруын дамытуға ықпал ететін шығармашылық және Жобалық іс-шаралар маңызды орын алады.

«Адал азамат» жобасын іске асыру аясында лагерьде әр таң сайын ерекше ояну сәтінен басталады: ұлттық нақыш пен рухани жылулыққа толы қазақ күй әуені шырқалады. Бұл музыка балаларды жұмсақ әрі үйлесімді түрде оятады, оларды

позитивті күйге келтіреді, ішкі үйлесімділік пен ұлттық мәдениетті құрметтеуге ықпал етеді. Күй тек таңертеңгі жиындардың фонына ғана емес, сонымен қатар балаларды лагерь өміріндегі Достық, белсенділік пен бірлескен игі істерге шабыттандыратын жаңа күннің басталуының символына айналады.

Ауысым барысында ауысым жұмысының нәтижелерін талдау, балалар демалысы мен сауықтыруды ұйымдастырудың озық тәжірибесін жинақтау және тарату бойынша педагогикалық және әдістемелік кеңестер өткізу жоспарлануда.

Сондай-ақ, жазғы демалысты ұйымдастыру бойынша табысты тәжірибелер мен әдістемелік әзірлемелерді қамтитын әдістемелік қоржын құру жоспарлануда.

Бағдарламаны тиімді іске асыру үшін қызметтің негізгі бағыттары (модульдері) түрінде ұсынылған іске асыру тетігі әзірленді.

АУЫСЫМ БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ

Сауықтыру:

- таңертеңгілік жаттығулар өткізу;
- толық және теңдестірілген тамақтануды қамтамасыз ету;
- күн тәртібін сақтау және күндізгі демалысты ұйымдастыру;
- қатайту процедуралары, шомылу, күн және ауа ванналары;
- спорттық ойындар мен іс-шараларға қатысу.

Сауықтыру бағытына сауықтыру сабақтары, таза ауада серуендеу, қатайту рәсімдері, денсаулықты нығайтуға, күннің дұрыс режимін қалыптастыруға және балалардың төзімділігін дамытуға бағытталған ойындар мен іс-шаралар кіреді.

Интеллектуалды-дамыту:

- ойындар, танымдық әңгімелер өткізу;
- қызығушылықтары бойынша шығармашылық үйірмелердің қызметі;
- экологиялық ойындар, еңбек акциялары;
- қызықты және шабыттандыратын адамдармен кездесулер ұйымдастыру;
- ұлттық қазақстандық мерекелерге арналған тақырыптық іс-шаралар.
- музыкалық және би топтарымен байланыс.

Бұл бағыт бағдарламаның ажырамас бөлігі болып табылады және зияткерлік-шығармашылық, сондай-ақ патриоттық, тарихи және мәдени қызметті қамтиды. Қолданылатын жұмыс түрлері шығармашылық пен танымдық белсенділікке қызығушылықты дамытуға, тәуелсіз дағдыларды қалыптастыруға ықпал етеді, сонымен бірге балалардың зияткерлік кеңістігін кеңейтеді, сонымен бірге оларда Патриотизм, туған жерге деген сүйіспеншілік, өз еліне, оның тарихы мен мәдени мұрасына деген мақтаныш сезімін қалыптастырады.

Спорттық:

- футбол, гандбол, пионербол, волейбол, теннис сабақтары;
- спартакиадалар, жарыстар және достық матчтар өткізу;
- эстафеталар мен "көңілді старттарға" қатысу;
- қимылды ойындар

Спорттық бағыт денсаулықты нығайтуға, физикалық қасиеттерді дамытуға және балаларда командалық өзара іс-қимыл дағдыларын қалыптастыруға бағытталған жылжымалы және командалық ойындар, жарыстар, эстафеталар, турнирлер, сондай-ақ дене шынықтыру-сауықтыру сабақтарын өткізуді қамтиды.

Мәдени-ойын-сауық:

- ток-шоулар мен ойын-сауық концерттері, шығармашылық іс-шаралар;
- ойындар және интерактивті сабақтар;
- қызықты және шабыттандыратын адамдармен кездесу.

Бұл бағыт балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға, әлеуметтендіруге және бос уақытын ұйымдастыруға бағытталған шығармашылық іс-шараларды, концерттерді, ойындарды, шеберлік сыныптарын және қызықты адамдармен кездесулерді өткізуді қамтиды.

САУЫҚТЫРУ РЕЖИМІ ҮШІН ЖАҒДАЙЛАР ҰЙЫМДАСТЫРУ

Күн тәртібін сақтау қажеттілігі биоритмия принциптеріне негізделген.

Баланың күнделікті өмірінде ең тиімді сауықтыру режимін қамтамасыз ету үшін келесі үштік қолданылады:

- циклдік жаттығуларға баса назар аудара отырып, жеткілікті дене белсенділігі;
- оңтайлы психикалық жүктемелер;
- жағымды эмоциялардың басым болуы.

Күн тәртібіне тұрақты тамақтану уақыты (күніне бес рет тамақтану), сондай-ақ физикалық жаттығулар, денсаулық сәттері, экскурсиялар, серуендер, практикалық сабақтар, жарыстар мен квесттер кезінде балалардың ашық ауада болуының белгілі бір ұзақтығы кіреді. Режимнің қалған элементтері күннің шарттары мен міндеттеріне байланысты өзгеруі мүмкін.

ПРОФИЛАКТИКАЛЫҚ ЖҰМЫС ЖӘНЕ ДЕНЕНІ ШЫНЫҚТЫРУ

Балаларды сауықтыру процесінде табиғи және климаттық жағдайлар үлкен маңызға ие. Олар денені нығайтуға, әртүрлі ауруларға төзімділікті дамытуға және салауатты өмір салтын қалыптастыруға ықпал етеді.

Профилактикалық және денені шынықтыру шараларының кешені

Бағдарламаға табиғи факторларды — ауа, күн және суды, сондай-ақ белсенді жаттығулар мен спорт арқылы балалардың денсаулығын нығайтудың әртүрлі формалары енгізілген. Барлық іс-шаралар дене шынықтыру нұсқаушысының басшылығымен өткізіледі.

Ерекше назар аударылады:

- таңертеңгі жаттығулардың бөлігі болып табылатын және тыныс алу жүйесін нығайтуға бағытталған тыныс алу гимнастикасы;
- ағзаның жұмысына оң әсер ететін бассейнде шомылу метаболизмді жақсартады, иммунитетті арттырады және эмоционалды әл-ауқатқа ықпал етеді;
- жалаң аяқпен жүру, ағзаны шынықтыруға әсер ету және жалпақ аяқтың дамуына жол бермеу.

КҮН ТӘРТІБІ

Күн тәртібіне сәйкес ӨМІР СҮРЕМІЗ!

08.30-08.40 – ұйқыдан тұру	Ұйқыдан оятты — Күн шуақты, жетістіктерге жол ашты!
08.45-08.55 – таңертеңгілік жаттығулар	Күн шықты — біз жаттығу жасаймыз!
09.00 – 09.30 – таңғы ас	Достар, не істейміз? Таңғы асқа барамыз!
09.30-09.00 – жеке гигиена уақыты	Ерінбей жуынамыз— Тап таза боламыз!
09.30 – 10.00 – операция	Көңілді ән саламыз — Тазалықты сақтаймыз!
10.00-10.30- ОЖТ	Достармен бірге жиналамыз, Достығымызды нығайтамыз.
10.30 – 11.30 –бодрячок\жұмыс (үйірме, студия, шеберлік-кластары)	Қиялдаймыз, жасаймыз — Ғажайыптар әлеміне жол ашамыз!
11.30-13.30- бос\отрядтың уақыты	Ойнаймыз, ән салуға дайынбыз — отряд жоспарымен тұрып жатырмыз!
13.00-14.00 – түскі ас	Бізді асхана шақырды. Дәмді тағамдарды ұсынды.
14.00-16.00 – күндізгі ұйқы	Балалар ұйықтады, отрядқа тыныштық келді!
16.00-17.00 – бесіндік	Бесіндік — тәтті, дәмді екен асыңыз, Бізге қуат береді!
17.00-18.00 – спорттық іс-шара	Күш, ептілік, достық — Біз батылдық көрсеттік!
18.00-19.00- педагогтардың отырысы	Пед.кеңес отырысында — күн жоспары құрылды!
19.00 – 19.30 – кешкі ас	Дәмді нан мен тәтті шай, дастарқанда кешкі ас!
20.00-21.00 – кешкі іс-шара	Сахнада әзілдер мен күлкі бар — Көңілді бар балалар!
21.00-21.15 – екінші кешкі ас	Дәмді нан мен тәтті шай, асық асқа, балақай!
21.15-22.30 - дискотека	Дискотека басталды, Жұлдызды кешке достарды шақырды!
22.35-22.45 – шамшырақ	Ән салайық бас қоса, Осы күнмен қоштаса.
22.45-22.55 – жеке гигиена уақыты	Сабын, щетка, қатты күлкі — Тазалық - барлығына кепіл!
23.00 – ұйқыға жату	Ұйқы келді лагерьге — Достар, демаламыз бәріміз.

Білім беру қағидаттары шеңберінде лагерь ауысымы кезінде балалардың танымдық қызығушылықтары мен шығармашылық әлеуетін дамытуға бағытталған үйірмелердің, шығармашылық студиялар мен шеберлік сыныптарының жұмысы ұйымдастырылады.

БАЛАЛАР САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫНДАҒЫ ҮЙІРМЕ ҚЫЗМЕТІ

Студияның/ шеберлік-кластың болжамды атауы	Үйірменің\студияның \ шеберлік-кластың қызметі Міндеттері	Шығармашылық шеберхананың жетекшісі
<p>«ПеченькаLab» «Cookies Time!» «Пекариум» «Сиқырлы печенье» «Bake&Smile» - «Күлімсіреп пісір»</p>	<p>печенье дайындау және пісіру</p> <ul style="list-style-type: none"> • аспаздық шығармашылық пен жұмысқа деген қызығушылықты қалыптастыру, • ұсақ моториканы, дәлдік пен жауапкершілікті дамыту, • пісіру технологиясының негіздерін және ас үйде қауіпсіз жұмыс істеуді үйрету, • командалық өзара әрекеттесу мен өзара көмекке тәрбиелеу, • эстетикалық талғамды және ыдыс-аяқтарды безендіруге шығармашылық көзқарасты дамыту. 	
<p>«Жанға жайлы театр» «Мен — рөлге кірдім!» «ЭмоцияLab» «Өзіңді көрсет» «Сезімдер айнасы» «Жүрек сахнасы» «Activ Шабыт»</p>	<p><i>Психологиялық бейімділікпен театр үйірмесі</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • эмоционалды экспрессивтілік пен өзіне деген сенімділікті дамыту, • қарым-қатынас дағдыларын және командада жұмыс істеу қабілетін қалыптастыру, • өзін-өзі тануға және ішкі әлеуетті ашуға көмектесу, • эмпатияны, қиялды және шығармашылық ойлауды дамыту, • ойын және актерлік тәжірибе арқылы психологиялық шиеленісті жеңілдету. 	
<p>«Шабыт жібі» «Инемен жасалған туынды» «Арман ательесі» «Жібек жіптің жолы» «HandMade Studio» / «Қолөнер студиясы»</p>	<p><i>Дизайн</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • шығармашылық және эстетикалық талғамды дамыту, • жобалау және безендіру дағдыларын қалыптастыру, <ul style="list-style-type: none"> • дәлдік пен стиль сезімін тәрбиелеу, • жұмыста қиял мен тәуелсіздікті дамыту, • дизайн саласындағы мамандықтарға қызығушылықты қалыптастыру. 	
<p>«МастерPro» «ToolTime» / «Құралдардың уақыты» «Істің күші» «PROдело» «Техника ісі»</p>	<p><i>Ұлдарға арналған еңбек \робототехника</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • техника мен еңбекке деген қызығушылықты дамыту, • практикалық және инженерлік дағдыларды қалыптастыру, <ul style="list-style-type: none"> • логикалық және шығармашылық ойлауды дамыту, <ul style="list-style-type: none"> • жауапкершілік пен дәлдікке тәрбиелеу, • топтық жұмысты оқыту. 	
<p>«PROмедиа» «Сөздің күші» «Кадрда!» «Медиасфера» «МедиаСтарт»</p>	<p><i>Медиа коммуникациялар</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • бейне түсіруге және суретке түсіруге үйрету, • камера немесе микрофон алдында сөйлей білу, • қарым-қатынас және өзін-өзі таныстыру дағдыларын дамыту, жеке "лагерьлік БАҚ" құру (газет, блог, репортаж, радио), • ақпараттың адамдарға қалай әсер ететінін және оны қалай дұрыс беру керектігін зерттеу. 	
<p>Шексіз музыка FM Жалыны Брынь #ПоЮт Жүрегіңмен айт!</p>	<p><i>Гитарамен орындалатын әндер</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • музыканы есту, ырғақты және вокалдық дағдыларды дамыту, • музыкалық шығармашылық пен мәдениетке деген қызығушылықты қалыптастыру, • эмоционалды жауаптылық пен көркемдікке тәрбиелеу, • өзіне деген сенімділік пен көпшілік алдында сөйлеу дағдыларын дамыту, • әндерді бірлесіп орындау арқылы ұжымды біріктіру. 	

Тәрбие қызметі мыналарды қамтиды:

- балалармен жұмыста жобалық-проблемалық тәсілді іске асыру;
- балалар белсенділігін ұйымдастырудың жобалық-бағдарланған нысандарын пайдалану;
- танымдық мотивацияны және өмірлік тәжірибе алуға деген ұмтылысты дамыту;
- үйірмелер мен шығармашылық бірлестіктерде сабақ өткізу;
- лагерь отрядтары арасында бірлескен тәрбие іс-шараларын ұйымдастыру.

БІР АУЫСЫМҒА ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҰЖЫМНЫҢ НЕГІЗГІ МІНДЕТТЕРІ

Қауіпсіз және жайлы орта құру

- балалардың өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету;
- санитарлық-гигиеналық және өртке қарсы нормаларды сақтау;
- отрядта сенімді атмосфераны қалыптастыру.

Тәрбие процесін ұйымдастыру

- ауысым бағдарламасын оның тақырыбы мен мақсаттарына сәйкес іске асыру;
- балалардың бастамашылығын, дербестігін, жауапкершілігін дамыту;
- ұжымдық өзара іс-қимыл және ынтымақтастық дағдыларын қалыптастыру.

Баланың даралығын қолдау

- әр қатысушының қызығушылығын, бейімділігі мен талантын анықтау;
- өзін-өзі жүзеге асыру және шығармашылық өсу үшін жағдай жасау;
- психологиялық және педагогикалық қолдау көрсету.

Мәдени-демалыс және танымдық іс-шаралар өткізу

- әр түрлі жұмыс түрлерін ұйымдастыру: ойындар, конкурстар, шеберлік сыныптары, спорттық және шығармашылық іс-шаралар;
- балаларды жобалау, зерттеу және әлеуметтік пайдалы қызметке тарту.

Тұлғаның азаматтық және адамгершілік қасиеттерін дамыту

- патриотизмге, өз елінің салт-дәстүрлері мен мәдениетін құрметтеуге тәрбиелеу;
- оң моральдық және коммуникативтік көзқарастарды қалыптастыру;
- жауапкершілік пен ұжымшылдық сезімін дамыту.

Ата-аналармен және әріптестермен өзара әрекеттесу

- тәрбиеленушілердің отбасыларымен тұрақты байланыста болу;
- тәрбие талаптарының бірлігін қамтамасыз ету;
- ауысымның жалпы мақсаттарына жету үшін лагерьдегі барлық қызметкерлердің әрекеттерін үйлестіру.

АУЫСЫМДЫҚ ІС-ШАРАЛАРДЫ ЖОСПАРЛАУДЫҢ НЕГІЗГІ ТҮСІНІКТЕРІ МЕН ИДЕЯЛАРЫ

1. Ауысым тақырыбы

Бүкіл сюжет айналасында құрылған негізгі идея:

саяхат
кино
ертегі
мамандықтар
экология
спорт
шығармашылық

2. Концепция

Ауысымның жалпы мазмұны мен философиясы:

жеке даму
достық және командалық жұмыс
көшбасшылық шығармашылық және өзін-өзі көрсету
сандық дағдылар
патриотизм
сиқырлы атмосфера

3. Ауысым мақсаттары

Не істеу керек:

денсаулықты нығайту
қарым-қатынас дағдыларын дамыту
негізгі құзыреттерді қалыптастыру
көкжиектің кеңеюі
таланттарды дамыту

4. Ауысым бейнесі

Балалардың ауысымды қалай қабылдайтыны:

Таңбалар
ұран
аңыздар
кейіпкерлер
көрнекі стиль

5. Оқиға желісі

Іс-шараларды не байланыстырады:
миссиялар

квесттер
оқиғалар
жақсылық пен жамандықтың күресі
сайыстар мен кезеңдер

6. Негізгі бағыттар қызметі

Бағдарлама неменеге сүйенеді:

Спорттық
шығармашылық
білім беру
зияткерлік
патриоттық
кәсіптік бағдар беру
зерттеу

7. Құндылық белгілері

Біз қандай қасиеттерді дамытамыз:
мейірімділік
өзара көмек
құрмет
жауапкершілік
батылдық
Достық

8. Жұмыс нысандары

Қандай әрекеттер қолданылады:
ойындар
шеберлік -кластар
спорттық жарыстар
шығармашылық шеберханалар
квесттер

флешмобтар

пікірсайыс

тренингтер

9. Күтілетін нәтижелер

Бала не алады:
жаңа достар
өзін-өзі бағалауды арттыру
дағдыларды дамыту
денені шынықтыру
шығармашылық жетістіктер

МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕРІ, КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕРІ

Лагерь қызметінің негізгі бағыты-балалардың өзара әрекеттесудің жалпы кеңістігі ретінде қоршаған әлемге біртұтас көзқарасын тәрбиелеу, қарым-қатынас, тәуелсіздік, жауапкершілік және шешім қабылдау дағдыларын қалыптастыру. Отанға, ұлттық дәстүрлерге, еңбек пен заңға құрметпен қарауды қалыптастыруға, сондай-ақ шығармашылық, спорттық, ойын және танымдық қызмет түрлері арқылы тұлғаны дамытуға ерекше назар аударылады.

Бағдарламаның мақсаты - Қазақстанның әлеуметтік жауапты, адамгершілік жетілген және патриоттық азаматтарын қалыптастыру үшін қажетті когнитивтік, коммуникативтік және құндылық-семантикалық құзыреттіліктерді қалыптастыруға ықпал ете отырып, жасанды интеллектті (ЖИ) қоса алғанда, шығармашылық, кәсіптік бағдарлау қызметі мен заманауи технологияларды интеграциялау арқылы бала мен жасөспірімнің жеке басының денсаулығын нығайту және жан-жақты дамуы үшін жағдайларды қамтамасыз ету болып табылады.

Бағдарламаның мақсатына сәйкес келесі міндеттер анықталды:

Жасанды интеллект (ЖИ) саласын қоса алғанда, қазіргі заманғы мамандықтарға, ғылым мен білімге балалардың қызығушылығын қалыптастыру; шығармашылық, зерттеу, цифрлық және коммуникативтік қабілеттерін дамыту; "Адал азамат" жобасы рухында адалдықты, жауапкершілікті, патриотизмді және құқықтық мәдениетті тәрбиелеу; өзін-өзі тану, бастамашылық пен көшбасшылық танытуға жағдай жасау; шығармашылықты, әлеуметтік белсенділік және қоғамға және өз Отанына пайда әкелуге деген ұмтылысты дамыту.

Балалардың сауықтыру орталықтарының тәрбие жүйесінің орталығында Баланың жеке басы және оның өзін-өзі жүзеге асыруға деген ұмтылысы орналасқан. Ауысымның мазмұны балалардың іс-шараларға қатысып қана қоймай, олардың белсенді ұйымдастырушылары болатындай етіп құрылған: олар оқиғаларды дайындауға, бос уақытты таңдауға, идеялар мен бастамаларды талқылауға қатысады. Бұл тәсіл тәуелсіздікті, жауапкершілікті, көшбасшылық және коммуникативтік қасиеттерді дамытуға ықпал етеді.

Жазғы БСО бағдарламасының негізгі идеясы - әр бала өзінің шығармашылық және ұйымдастырушылық қабілеттерін ашуға, мұғалімдермен және құрдастарымен өзара әрекеттесу арқылы қарым-қатынас шеңберін кеңейтуге, денсаулықты нығайтуға және қарбалас оқу жылынан кейін күш-қуатын қалпына келтіруге мүмкіндік беретін жағдайлар жасау.

Бағдарламаның өзектілігі қазіргі заманғы мемлекеттік басымдықтар контекстінде күшейтіледі. 2026 жыл Қазақстан Республикасында Білім және ғылыми зерттеулер жылы болып жарияланды, бұл туралы Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев 2025 жылғы 17 маусымда "Орталық Азия — Қытай" саммитінде мәлімдеді. Мемлекет басшысы өз сөзінде білімді, бастамашыл және жауапты азаматтардың жаңа буыны елдің болашақтағы ілгерілеуі мен орнықты дамуының негізі болуға тиіс екенін атап өтті.

Жауапты, адал және патриоттық азаматты тәрбиелеу шеңберінде лагерьдің әрбір ауысымы үшін Білім және ғылыми зерттеулер жылына арналған іс-шаралар кешені әзірленіп, жұмыс жоспарына енгізілді. Бұл іс-шаралар танымдық қызығушылықты қалыптастыруға, зерттеушілік ойлауды, шығармашылық қабілеттерін дамытуға және балалардың ой-өрісін қол жетімді және ойын түрінде кеңейтуге бағытталған.

Қазақстан мәдениетінің құндылықтары негізінде балалар мен жасөспірімдердің үйлесімді дамыған тұлғасын қалыптастыру, рухани-адамгершілік қасиеттерін, азаматтық жауапкершілікті, патриотизмді, парасаттылық пен құқықтық мәдениетті

дамыту мақсатында "Чайка" БСО қызметі шеңберінде "Адал азамат" жобасы іске асырылуда.

Жоба балаларда адалдық, әдептілік, қоғам мен заңға құрмет, белсенді азаматтық ұстаным сияқты қасиеттерді тәрбиелеуге бағытталған. Балалардың жас және психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, жұмыс жоспарына әр түрлі қызмет түрлері кіреді: шығармашылық конкурстар, әңгімелер, интерактивті сабақтар және қоғам қайраткерлерімен кездесулер.

Балалардың жас және психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, лагерьдің жұмыс жоспарына әр түрлі қызмет түрлері кіреді: шығармашылық конкурстар, ойын және спорттық бағдарламалар, танымдық және интерактивті сабақтар, әңгімелер, тренингтер, сондай-ақ қоғамдық және мәдени ұйымдардың өкілдерімен кездесулер. Тәрбие жұмысын ұйымдастырудың кешенді тәсілі баланың жеке басының тұтас дамуын қамтамасыз етеді және бағдарламаның мақсаттарына қол жеткізуге ықпал етеді.

Ауысымның мақсаттары мен міндеттерін іске асырудың тиімділігін бағалау үшін балалар мен олардың ата-аналарына сауалнама жүргізіледі, оның нәтижелері бағдарламаны түзету және тәрбие, білім беру және дамыту жұмыстарының сапасын арттыру үшін пайдаланылады.

Күтілетін нәтижелер

Бағдарламаны іске асыру барысында тәрбиеленушілер дене және спорттық қабілеттерін жан-жақты дамытады, жасанды интеллектпен (АИ) практикалық танысуды қоса алғанда, экология, тарих, мәдениет, ғылым және қазіргі заманғы технологиялар саласында білім алады. Бағдарлама негізгі моральдық құндылықтарды — адалдықты, жауапкершілікті, құрмет пен патриотизмді қалыптастыруға, музыкалық, театрлық, көркемдік және қолөнер жобаларына қатысу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамытуға, сондай-ақ әлеуметтік топтағы командалық өзара іс-қимыл, ынтымақтастық және тиімді коммуникация дағдыларын жетілдіруге ықпал етеді.

БАҒДАРЛАМАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ ЖӘНЕ МАЗМҰНЫ

"Чайка" "Bolashaqqa samğa" — "Болашаққа самға" балалар сауықтыру орталықтарының бағдарламасы баланың жеке басын дамытуға, денсаулығын нығайтуға және мазмұнды жазғы демалысты ұйымдастыруға бағытталған тәрбие, білім беру, шығармашылық, спорттық және сауықтыру іс-шараларының кешенін қамтиды.

Бағдарламаның мазмұны

Бағдарламаның мазмұны тақырыптық ауысымдарды ұйымдастыруға негізделген, олардың әрқайсысының өзіндік идеясы, мотивацияның ойын жүйесі, қызмет бағыты және іс-шаралар кешені бар.

1 аусым — «Discovery Jazy» / «Жаңалықтар жазы»

Ауысым балалардың зерттеу, зияткерлік және шығармашылық қабілеттерін дамытуға бағытталған. Негізгі мазмұнға танымдық ойындар, ғылыми эксперименттер, квесттер, командалық жобалар және шығармашылық шеберханалар кіреді. Ауысымның негізгі идеясы - қызығушылықты, бастамашылықты және жаңалықтарға қызығушылықты дамыту.

2 аусым — «Bolaşaqty jasamız» / «Болашақты жасаймыз»

Ауысым шығармашылық, жобалық ойлау, көшбасшылық және коммуникативтік дағдыларды дамытуға бағытталған. Мазмұнға шығармашылық жобалар, зияткерлік тапсырмалар, кәсіптік бағдарлау іс-шаралары және командалық сынақтар кіреді.

Негізгі идея - балаларға болашақтың өз күшімен, идеяларымен және жетістіктерімен жасалатынын көрсету.

3 ауысым — «Formula U» / «Жетістіктер формуласы»

Ауысым жеке дамуға, өзіне деген сенімділікті қалыптастыруға, танымдық белсенділікті дамытуға және жетістікке ұмтылуға бағытталған. Бағдарламаға зияткерлік ойындар, спорттық жарыстар, шығармашылық конкурстар, зерттеу және кәсіптік бағдарлау іс-шаралары кіреді. Басты мақсат - әр балаға өз қабілеттерін ашуға және өзінің "сәттілік формуласын" табуға көмектесу.

4 ауысым — «InFrame Jaz» / «Кадрдағы жаз»

Көркемдікті, медиа сауаттылықты, коммуникативтік және шығармашылық дағдыларды дамытуға бағытталған шығармашылық және медиа бағыттағы өзгерістер. Ауысым аясында түсірілім, театрландырылған және музыкалық іс - шаралар, шығармашылық шоулар, фото және бейне жобалар, квесттер мен фестивальдар ұйымдастырылады.

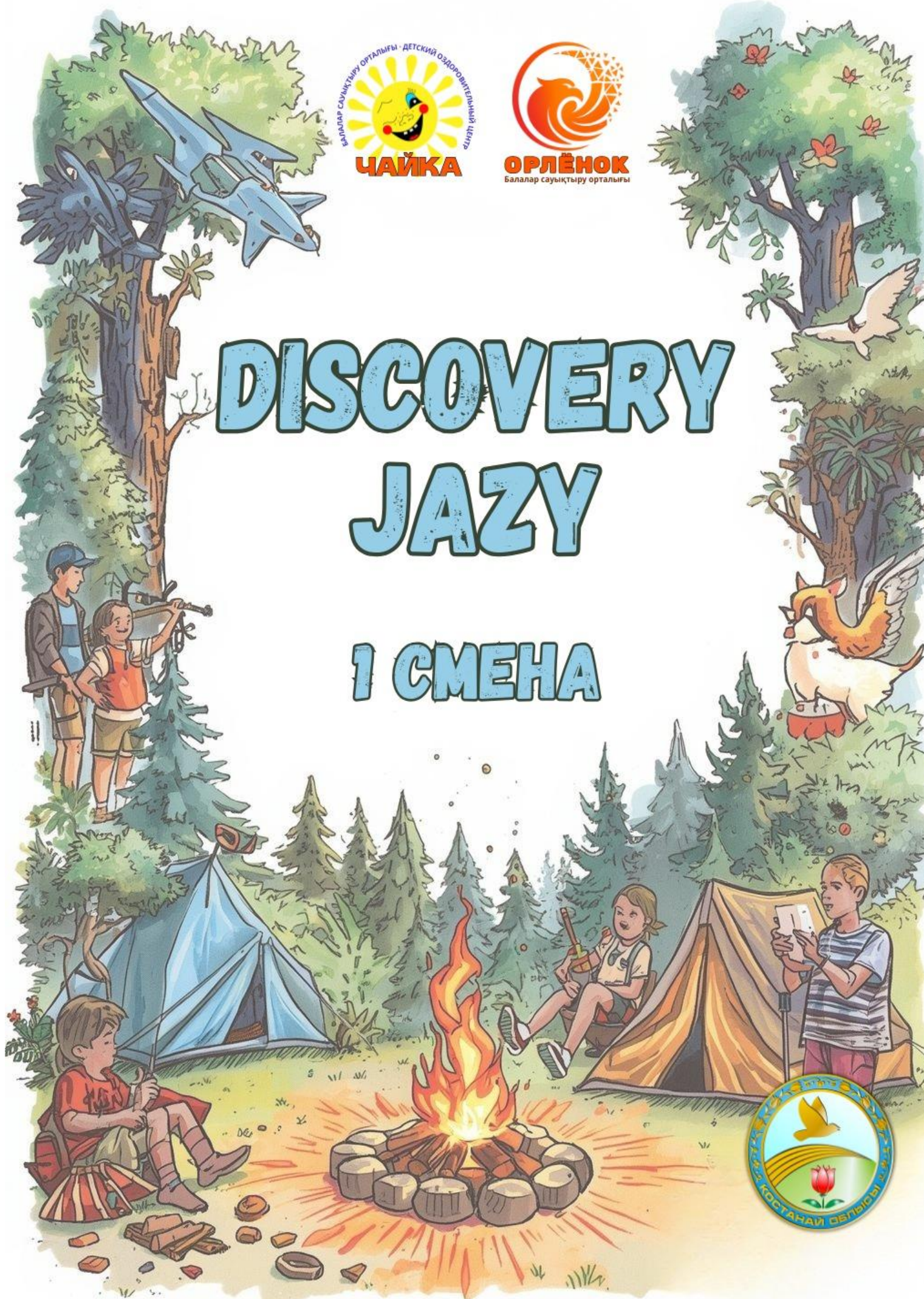
5 ауысым - «#MediaLab» / «#Фильтрсіз»

Бесінші ауысым достық қарым-қатынасты нығайтуға, командалық өзара әрекеттесуді, шығармашылық белсенділікті және балалардың эмоционалдық әл-ауқатын дамытуға бағытталған. Ауысымның мазмұны тәрбиеленушілердің жағымды эмоцияларын, дербестігін және белсенді өмірлік ұстанымын қалыптастыруға ықпал ететін спорттық, ойын-сауық, патриоттық және шығармашылық іс-шараларды қамтиды.

Әр ауысым ұжымдық шығармашылық қызмет жүйесі, үйірме жұмысы, спорттық-сауықтыру іс-шаралары, балалардың өзін-өзі басқаруы және ойын технологиялары арқылы жүзеге асырылады, балалардың демалысы, тәрбиесі, шығармашылығы мен сауығуының үйлесімді үйлесімін қамтамасыз етеді.

DISCOVERY JAZY 1 СМЕНА

**I шығармашылық аусымның
«Чайка» БСО іс-шаралары бойынша жоспар-кестесі
«Discovery Jazy»\«Жаңалықтар жазы»**

АУСЫМ БАСТАЛДЫ «DISCOVERY JAZY»\«ЖАҢАЛЫҚТАР ЖАЗЫ»

Барлық балаларды ауысымға шақырамыз, онда күн сайын - жаңа эксперимент, ал әрбір қадам - кішкене жаңалық!

"Жаңалықтар жазы" - бұл әр бала зерттеуші, өнертапқыш және нағыз жасаушы болатын білім, шытырман оқиға және командалық жобалар әлемі.

Ауысым бағдарламасында:

- зерттеу және шығармашылық шеберханалар;
- зияткерлік және спорттық квесттер, эстафеталар;
- ғылыми эксперименттер, шығармашылық тапсырмалар, ойындар, фестивальдар;
- командалық жобалар мен сынақтар.

Марапаттау жүйесі:

Іс — шараларға қатысқаны, белсенділігі, көрсеткен бастамасы мен жетістіктері үшін қатысушылар "тісті доңғалақтарды" - олардың жеке прогресінің және жалпы іске қосқан үлесінің нышандарын алады. Табыстары үшін берілістерді жинай отырып, балалар біртіндеп қиялдағы роботты қозғалысқа келтіреді, оның механизмдерін біртіндеп жандандырады.

Аусымның негізгі идеясы:

Балаларға әрбір әрекет, әрбір идея және әрбір жаңалық үлкен жетістік машинасындағы "тіс" екенін көрсету. Тісті доңғалақтарды жинай отырып, балалар дағдыларды дамытады, шығармашылықты дамытады және нағыз ашылу жазын жасайды!

«Жаңалықтар жазы» — тісті доңғалақтарды жинаңыз, жаңа мүмкіндіктер ашыңыз және үлкен зерттеушілер тобының бір бөлігі болыңыз!»

№	Күні	Уақыт	Іс-шаралар атауы	Жауаптылар
1			«Қош келдіңдер!»	
		11.30	<u>1. Ұйымдастыру кезеңі</u> - балалардың келуі; - мед. пунктқа келу; - жасақтарды қалыптастыру; - корпустар бойынша қалыптастыру	Әкімшілік Тәрбиешілер
		12.00	2. Қауіпсіздік және БСО болу ережелері бойынша нұсқаулық.	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аға тәлімгер,
		17.00	3. МШ (пикник, жасақта балалар арасында танысу үшін арналған ойындар)	дене шынықтыру нұсқаушысы
		20.00	4. Квест станциялар бойынша «Зерттеушінің <i>бағыты» Іс-шара лагерьдің аумағымен және</i> <i>БСО қызметкерлерімен танысу үшін</i> <i>арналған.</i>	Ақкомпаниатор Тәрбиешілер
		21.15	5. Дискотека	
		22.35	6. Ошақтың жанында	

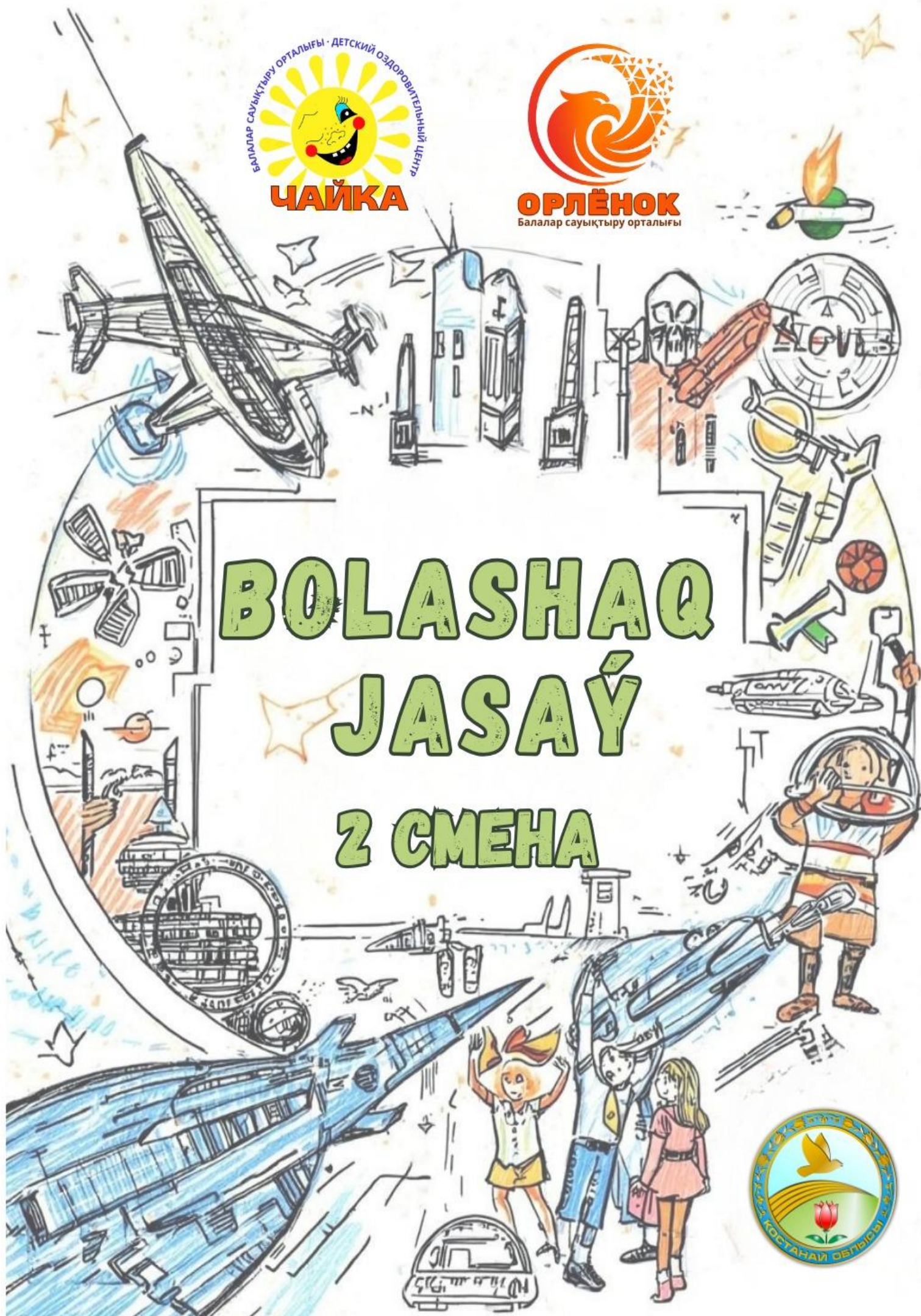
2		08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	<p style="text-align: center;">«Достықтың басталуы»</p> <p>Таңғы жаттығулар</p> <p>«Тәртіп» операциясы</p> <p>ЖЖТ (<i>әңгімелер, пікірталастар, кітап оқу, жобалар, кәсіби бағдар, талқылау мен жарыссөз, эксперименттер</i>)</p> <p>Қуаттандырғыш \ "Жаңалықтарды ашу шеберханасы" үйірмелер/ студиялар/шеберлік-кластарын ұсыну, үйірме/ студияның / шеберлік-кластың атауын, мазмұнын және тұсаукесерін алдын ала ойластыру</p> <p>Станциялар бойынша ойындар «Ормандағы жаңалықтар»\ <i>Барлық тапсырмалар отрядты біріктіруге, ауысымның негізгі идеясы мен тақырыбымен танысуға бағытталған.</i></p> <p>Жасақтарды ұсыну «Жазды қарсы ал» <i>Әр отрядқа визит карточкасы қажет (отрядтың жарнамасы).</i></p> <p>Дискотека</p> <p>Ошақтың жанында</p>	<p>Дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер</p> <p>Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Тәрбиешілер</p> <p>Аккомпаниатор Тәрбиешілер</p>
3		08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	<p style="text-align: center;">«Старт & шоу»</p> <p>Таңғы жаттығулар</p> <p>«Тәртіп» операциясы</p> <p>ЖЖТ</p> <p>Үйірмелер/студия/шеберлік-кластар жұмысы</p> <p>МШШ «Шығармашылық маусымның салтанатты ашылуы»</p> <p>Ойын бағдарламасы «Бірінші жаңалықтар» <i>командалық рухты тәрбиелеуге, өзін-өзі көрсетуге және көшбасшылық қасиеттерді көрсетуге бағытталған</i></p> <p>Тәрбиешілер концерті «Жазды бірге қарсы аламыз» <i>ересектер балаларды әртүрлі рөлдердегі таланттарымен қуантатын мереке</i></p> <p>Дискотека</p> <p>Ошақтың жанында</p>	<p>дене шынықтыру нұсқаушысы, Тәрбиешілер</p> <p>Тәрбиешілер Аға тәлімгер Аға тәлімгер, психолог Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Тәрбиешілер</p> <p>Аккомпаниатор Тәрбиешілер</p>
4		08.45 09.30 10.00 10.30 17.00	<p style="text-align: center;">«Жаздың монополиясы»</p> <p>Таңғы жаттығулар</p> <p>«Тәртіп!» операциясы еңбек ету</p> <p>ЖЖТ</p> <p>Қуаттандырғыш – «Экономика күнін ашу»</p> <p>«Жаңа ойлар марафоны» — <i>қатысушыларға әртүрлі қызмет түрлері, жеке шағын бизнес құру және ашу, оны тіркеуден өту және ойын валютасын табуды бастау мүмкіндігі ұсынылады.</i></p> <p>Startup-ярмарка — <i>лагерьдің басты алаңында өз бизнес-жобаларын таныстыру. Отрядтар күні бойы жасалған кәдесыйлар мен бұйымдарды ойын валютасына ұсынады және сатады.</i></p>	<p>дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер Тәрбиешілер</p> <p>Аға тәлімгер, Тәрбиешілер</p>

		20.00	«Жалғансыз» хор байқауы— <i>фонограммалар мен электронды музыкалық аспаптарды пайдаланбай отрядтардың өнер көрсетуі. Негізінде дауыс, ырғақ және шу құралдары бар</i>	Аға тәлімгер Аккомпаниатор Тәрбиешілер
		22.15 22.35	Дискотека – экономикалық күннің жабылуы Ошақтың жанында	
5			«Идеялардың ұшуы»	
		08.45	Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру нұсқаушысы
		09.30	«Тәртіп!!» операциясы еңбек ету	Тәрбиешілер
		10.00	ЖЖТ	
		10.30	Үйірмелер/студия/шеберлік-кластар жұмысы	
		17.00	«Адал таңдау» ойыны <i>әділ шешім қабылдау қажет жағдайларды модельдеу</i>	Аға тәлімгер, психолог
		20.00	Ералаш «Менің армандаған мамандығым» <i>әр жасақ «Менің армандаған мамандығым» тақырыбына қызық театр қойылымдары немесе пародия дайындайды</i>	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аккомпаниатор
		22.15 22.35	Дискотека Ошақтың жанында	Тәрбиешілер
6			«Спортпен»	
		08.45	Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру нұсқаушысы
		09.30	«Тәртіп!!» операциясы еңбек ету	Тәрбиешілер
		10.00	ЖЖТ	
		10.30	Қуаттандырғыш	Аға тәлімгер
		17.00	Олимпиада ойындарының ашылуы "Күш, ептілік және командалық рух" <i>әр жасақ бірқатар спорттық жарыстарға қатысады (эстафеталар, жүгіру, секіру, дәлдік, «Су кереметі» және т.б.)</i>	дене шынықтыру нұсқаушысы
			<i>Қорытынды ауысым соңында шығарылады- Олимпиада ойындарының жеңімпаздарын марапаттау</i>	Тәрбиешілер, дене шынықтыру нұсқаушысы
		20.00	Стартинеджер «Идеямен жар» <i>отрядтар би, мини-сахна немесе түпнұсқа нөмір арқылы өз командасының негізгі идеясын ашатын шығармашылық шоуы ұсынады</i>	
		22.15 22.35	Дискотека Ошақтың жанында	Аккомпаниатор Тәрбиешілер
7			«Табыс шоқжұлдызы»	
		08.45	Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру нұсқаушысы
		09.30	«Тәртіп!!» операциясы еңбек ету	Тәрбиешілер
		10.00	ЖЖТ Интеллектуалдық ойын «Эврика» <i>жасақ 8-10 адамнан тұратын 2 командаға бөлінеді. Ойын қызығушылық, логикалық және шығармашылық ойлау, командада жұмыс істей білу, ғылым мен әлемді тануға деген қызығушылықты ояту үшін өткізіледі</i>	дене шынықтыру нұсқаушысы, Тәрбиешілер
		10.30	Үйірмелер/студия/шеберлік-кластар жұмысы "Шығармашылық аралы" асфальттағы сурет "Көкжиектен тыс саяхат" жорығы /Фотоквест	Аға тәлімгер

		17.00 20.00 22.15 22.35	Пародиялар байқауы «Күлуге рұқсат етіледі» танымал суретшілерге, әнге, телешоуға, мультфильмге, танымал блогерге, фильм кейіпкерлеріне немесе лагерь өміріне пародия Дискотека Ошақтың жанында	Тәрбиешілер, Аға тәлімгер Аkkомпаниатор Тәрбиешілер
8		08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	«Шабьт алу» Таңғы жаттығулар «Тәртіп!!» операциясы еңбек ету ЖЖТ Қуаттандырғыш Спорттық эстафета «Армандаған команда» командалар бірқатар спорттық кезеңдерден өтеді. Әр кезең әрекеттердің күшін, жылдамдығын, ептілігін және үйлесімділігін тексереді Мюзикл Фестивалі «Бір күні жазда» отрядтар театр, вокал, би элементтері бар шағын мюзикл - музыкалық — сахналық қойылымды ұсынады Дискотека Ошақтың жанында	дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер, Аға тәлімгер Аkkомпаниатор Тәрбиешілер
9		08.45 09.30 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	«Жеректе қалған жаз» Таңғы жаттығулар «Тәртіп!!» операциясы ЖЖТ Үйірмелер/студия/шеберлік-кластар жұмысы Шығармашылық маусымның салтанатты жабылуы. Видео естелікке «Қалай болды...» -жасақтың өмірі, жарқын оқиғалар, достық, ойындар және ауысымның ашылулары туралы бейнебаян. Сұхбаттарды, фотосуреттерді, іс-шаралар үзінділерін, билерді, сахналарды, көңілді сәттерді, шығармашылық нөмірлерді қамтуы мүмкін Қоштасу Гала-концерті «Біз біргеміз» Ең үздік ауысым нөмірлерін, белсенділерді және лагерьге қатысушылардың ең үздік нөмірлерін марапаттауды қамтитын салтанатты-ойын-сауық бағдарламасы Дискотека. Қоштасу фильмін көру	дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер Аға тәлімгер Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аkkомпаниатор Тәрбиешілер, Аға тәлімгер
10		10.00 11.30 14.00	«Жаңа кездесулерге дейін» «Тәртіп!!» операциясы Қуаттандырғыш Жасақтарда маусымның қорытындысын жасау, рефлексия. Балалардың үйлеріне кетуі.	Аға тәлімгер , Тәрбиешілер Әкімшілік

BOLASHAQ JASAÝ 2 СМЕНА

**II шығармашылық аусымның
«Чайка» БСО іс-шаралары бойынша жоспар-кестесі
«Bolashaq Jasaу»\«Болашақты жасаймыз»**

АУСЫМ БАСТАЛДЫ «BOLASHAQ JASAУ»\«БОЛАШАҚТЫ ЖАСАЙМЫЗ»

Барлық балаларды ауысымға шақырамыз, онда күн сайын - жаңа эксперимент, ал әрбір қадам - кішкене жаңалық!

"Болашақты жасаймыз" - бұл әр бала зерттеуші, өнертапқыш және нағыз жасаушы болатын білім, шытырман оқиға және командалық жобалар әлемі.

Ауысым бағдарламасында:

- зерттеу және шығармашылық шеберханалар;
- зияткерлік және спорттық квесттер, эстафеталар;
- ғылыми эксперименттер, шығармашылық тапсырмалар, ойындар, фестивальдар;
- командалық жобалар мен сынақтар.

Марапаттау жүйесі:

Іс-шараларға қатысқаны, белсенділігі мен жетістіктері үшін балалар өздерінің жетістіктерін көрсететін қабаты бар "үйлер" стикерлерін алатын болады:

- **1 қабат** — 3 орын
- **2 қабат** — 2 орын
- **3 қабат** — 1 орын
- **4 қабат** — ГРАН-ПРИ

Әрбір жаңа "қабат" прогресстің, шеберліктің және сенімділіктің символы болып табылады. Қабат неғұрлым жоғары болса, сыйақы соғұрлым "салмақты" болады және нәтиже мағыналы болады!

Аусымның негізгі идеясы:

Болашақтың біртіндеп салынып жатқанын көрсету - әрбір кішкентай жетістік сенің жеке жеңісіңнің "қабатына" айналады. Құрылыс, жасау, дамыту және ГРАН-ПРИге жету!

"Болашақты жасаймыз" — қабаттарды жинап, деңгейді көтеріп, сәттіліктің сәулетшісі болыңдар!»

№	Күні	Уақыт	Іс-шаралар атауы	Жауаптылар
1		11.30	«Болашаққа старт!»	Әкімшілік Тәрбиешілер Аға тәлімгер, дене шынықтыру нұсқаушысы
			<u>1. Ұйымдастыру кезеңі</u>	
			- балалардың келуі;	
			- мед. пунктка келу;	
			- жасақтарды қалыптастыру;	
			-корпустар бойынша қалыптастыру	
12.00	2. Қауіпсіздік және БСО болу ережелері бойынша нұсқаулық.			
17.00	3. МІШ (пикник, жасақта балалар арасында танысу үшін арналған ойындар, лагерь әнұранын жаттау)			
20.00	4. Ойын-квест станциялар бойынша «Болашаққа жол бірге!» Іс-шара лагерьдің аумағымен және БСО қызметкерлерімен танысу үшін арналған.			
22.15	5. Дискотека	Аkkомпаниатор		
22.35	6. Ошақтың жанында	Тәрбиешілер		

2		08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	<p align="center">«Идеялардың шебері»</p> Таңғы жаттығулар Операция «ЧистоБуд!» ЖЖТ (<i>әңгімелер, пікірталастар, кітап оқу, жобалар, кәсіби бағдар, талқылау мен жарыссөз, эксперименттер</i>) Қуаттандырғыш \ "Жаңалықтарды ашу шеберханасы" үйірмелер/ студиялар/шеберлік-кластарын ұсыну, үйірме/ студияның / шеберлік-кластың атауын, мазмұнын және тұсаукесерін алдын ала ойластыру БСО аумағынан тыс эстафета «Болашақ бейнесі» Жасақтарды ұсыну «Жазды қарсы ал» <i>Әр отрядқа визит карточкасы қажет (отрядтың жарнамасы).</i> Дискотека Ошақтың жанында	дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Аккомпаниатор Тәрбиешілер
3		08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	<p align="center">«Көңіл көтер»</p> Таңғы жаттығулар Операция «ЧистоБуд!» ЖЖТ Ойын бағдарламасы «IQ- Future» <i>командалық рухты тәрбиелеуге, өзін-өзі көрсетуге және көшбасшылық қасиеттерді көрсетуге бағытталған</i> Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы МШ «Шығармашылық маусымның салтанатты ашылуы» «Болашақты бірге жасаймыз» <i>сапқа тұру, лагерь Әнұраны, өлеңдер, кейіпкерлер</i> Тәрбиешілер концерті «Жазды қарсы аламыз» <i>ересектер балаларды әртүрлі рөлдердегі таланттарымен қуантатын мереке</i> Дискотека Ошақтың жанында	дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер Аға тәлімгер Аға тәлімгер, психолог Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аккомпаниатор Тәрбиешілер
4		08.45 09.30 10.00 10.30 17.00	<p align="center">«Өнертапқыштар әлемі»</p> Таңғы жаттығулар Еңбек десанті «ЧистоБуд!» ЖЖТ Қуаттандырғыш «Шишқобум» шишкаларды қолданатын шығармашылық жарыс. Жасақ мүшелері әртүрлі номинациялар бойынша жарысады: конустардың ең биік мұнарасы, ең ұзын жол, ең ұзын жазу.	дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер Аға тәлімгер Тәрбиешілер

		20.00	«Болашақтың өнертабысы» — жасақ болашақтың бірегей өнертабысын ойлап тауып, ұсынуы керек. Тұсаукесерге би, ән, театр элементтері және ұжымдық шығармашылықтың басқа түрлері кіруі мүмкін.	Аға тәлімгер Тәрбиешілер
		22.15	Дискотека	Аккомпаниатор
		22.35	Ошақтың жанында	Тәрбиешілер
5			«Біз бір командамыз!»	
		08.45	Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру нұсқаушысы
		09.30	Операция «ЧистоБуд!»	Тәрбиешілер
		10.00	ЖЖТ	
		10.30	Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы	
		17.00	<i>"Күш, ептілік және командалық рух"</i> <i>Олимпиада ойындарының ашылуы әрбір жасақ спорттық жарыстар сериясына қатысады (эстафеталар, жүгіру, секіру, дәлдік, "судың гажайып көрінісі" және т. б.) қорытынды ауысым соңында шығарылады - Олимпиада ойындарының жеңімпаздарын марапаттау</i>	дене шынықтыру нұсқаушысы, Аға тәлімгер
		20.00	Стартинейджер «Менің командам-менің стилім» жасақтар би, мини- театр қойылымдары немесе түпнұсқа нөмір арқылы өз командасының негізгі идеясын ашатын шығармашылық шоуды ұсынады	дене шынықтыру нұсқаушысы, Аға тәлімгер Тәрбиешілер
		22.15	Дискотека	Аккомпаниатор
		22.35	Ошақтың жанында	Тәрбиешілер
6			«Идеялардың түрлі түсті әлемі»	
		08.45	Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру нұсқаушысы
		09.30	Операция «ЧистоБуд!»	Аға тәлімгер
		10.00	ЖЖТ	
		10.30	Қуаттандырғыш	
		17.00	«Қызықты оқиғаларға қарсы» орманға саяхат/ Фотоквест	дене шынықтыру нұсқаушысы
		20.00	"Уақыт көшірмесі" пародия байқауы <i>танымал суретшілерге, әнге, телешоуга, мультфильмге, танымал блогерге немесе лагерь өміріне пародия</i>	Аға тәлімгер Тәрбиешілер
		22.15	Дискотека	Аккомпаниатор
		22.35	Ошақтың жанында	Тәрбиешілер
7			«Жаңалықтарға қарсы»	
		08.45	Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру нұсқаушысы
		09.30	Операция «ЧистоБуд!»	Тәрбиешілер
		10.00	ЖЖТ	
		10.30	Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы	
		17.00	Интеллектуалдық ойын «Болашақты бірге жасаймыз» <i>жасақ 8-10 адамнан тұратын 2 командаға бөлінеді. Ойын қызығушылық, логикалық және шығармашылық ойлау,</i>	Аға тәлімгер, психолог

		20.00	командада жұмыс істей білу, ғылым мен әлемді тануға деген қызығушылықты ояту үшін өткізіледі. Ералаш «Мен өскенде мен боламын ...»\ <i>отрядқа осы тақырыпқа қысқа көрініс қою тапсырмасы алдын ала беріледі</i>	Тәрбиешілер, Аға тәлімгер
		22.15	Дискотека	Аккомпаниатор
		22.35	Ошақтың жанында	Тәрбиешілер
8			«Біз - қазақстандықтармыз»	
		08.45	Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру
		09.30	Операция «ЧистоБуд!»	нұсқаушысы
		10.00	ЖЖТ	Аға тәлімгер
		10.30	Қуаттандырғыш	Тәрбиешілер
		17.00	Интерактивті викторина «Менің елім - менің мақтанышым» <i>мәдениет, ғылым және кәсіп станциялары</i>	Психолог
		20.00	Халықтар достығы фестивалі «Достық фестивалі» <i>Әр түрлі елдердің мәдениеттерін таныстыру: би, ән, костюм, ойын арқылы көрсету</i>	Аға тәлімгер Тәрбиешілер
		22.15	Дискотека	Аккомпаниатор
		22.35	Ошақтың жанында	Тәрбиешілер
9			«Болашақ жұлдыздары»	
		08.45	Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру
		09.30	Операция «ЧистоБуд!»	нұсқаушысы
		10.00	Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы	Тәрбиешілер
		10.30	Шығармашылық маусымның салтанатты жабылуы.	Аға тәлімгер
		17.00	Естелік бейне «Қалай болды...» - <i>Жасақтың өмірі, жарқын оқиғалары, достығы, ойындары және ауысымның ашылуы туралы бейне әңгіме. Сұхбат, фотосуреттер, іс-шаралар үзінділері, билер, көріністер, көңілді сәттер, шығармашылық нөмірлер болуы мүмкін</i>	Тәрбиешілер
		20.00	Қоштасу Гала-концерті «Болашаққа жол» <i>Ең үздік ауысым нөмірлерін, белсенділерді және лагерьге қатысушылардың ең үздік нөмірлерін марапаттауды қамтитын салтанатты-ойын-сауық бағдарламасы</i>	Аға тәлімгер Тәрбиешілер
		22.15	Дискотека.	Аккомпаниатор
		22.35	Қоштасу фильмін көру	Тәрбиешілер, Аға тәлімгер
10			«Жаңа кездесулерге дейін»	
		10.00	Операция «ЧистоБуд!»	Аға тәлімгер
		11.30	Қуаттандырғыш Жасақтарда маусымның қорытындысын жасау, рефлексия.	Тәрбиешілер
		14.00	Балалардың үйлеріне кетуі.	Әкімшілік

FORMULA U

3 СМЕНА

III шығармашылық аусымның
«Чайка» БСО іс-шаралары бойынша жоспар-кестесі
«Formula U»\«Жетістіктер формуласы»

АУСЫМ БАСТАЛДЫ «FORMULA U»\«ЖЕТІСТІКТЕР ФОРМУЛАСЫ»

Әрбір бала өз мүмкіндіктерін зерттеушіге айналатын қызықты ғылыми-шығармашылық әлемге қош келдіңіз!

«Жетістіктер формуласы» - бұл эксперименттер, жаңалықтар, жеке өсу және жарқын эмоциялар кеңістігі. Мұнда күн сайын - жаңа гипотеза, әрбір іс-шара - қызықты тәжірибе, ал әрбір қатысушы - өзінің күшті жақтарын зерттейтін талантты ғалым.

Ауысым жетістіктерінің бірегей жүйесі:

Белсенділігі, батылдығы, бастамашылығы, шығармашылығы және іс-шаралардағы жетістіктері үшін балалар «атомдарға» ие болады.

Әрбір атом - балалардың жеке жетістіктеріне қосатын табыстың бір бөлігі. Әрбір жетістік колбаға қосылатын атомды әкеледі - атом неғұрлым көп болса, олардың жеке табыс формуласы соғұрлым толық болады!

- 1 атом — 3 орын
- 2 атом — 2 орын
- 3 атом — 1 орын
- 4 атом — ГРАН-ПРИ

Аусымның бағдарламасында:

- Интеллектуалдық және шығармашылық ойындар\лабораториялар;
- ғылыми ойындар мен эксперименттер;
- зерттеу квесттері;
- спорттық сынақтар\жарыстар және командалық жобалар;
- тақырыптық конкурстар мен кештер, шеберлік сыныптары.

Аусымның негізгі идеясы:

Балаларға сәттілік кездейсоқтық емес, қызығушылықтың, еңбектің, өзіне деген сенімнің және үнемі алға ұмтылудың нәтижесі екенін көрсету. Егер сіз өзіңіздің "атомдарыңызды" жинасаңыз, онда сендер сәттіліктің өзіндік формуласын аласыңдар!

«Жетістіктер формуласы» — «Өзіңнің атомдарыңды жинақтап, өзіңнің элементінді жасап, өзіңнің Жеңістер формулаңның авторы бол!»

№	Күні	Уақыт	Іс-шаралар атауы	Жауаптылар
1		11.30	«Жетістіктерге старт» 1. Ұйымдастыру кезеңі - балалардың келуі; - мед. пунктқа келу; - жасақтарды қалыптастыру; - корпустар бойынша қалыптастыру.	Әкімшілік Тәрбиешілер
		12.00	2. Қауіпсіздік және БСО болу ережелері бойынша нұсқаулық.	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер
		17.00	МШ «Стартус: ұшуға дайындалу!» <i>тәрбиешілер өткізетін жасақ уақыты: пикник, танысу ойындары, жасақтың атауы мен ұранын таңдау.</i>	

		20.00	<i>Бұрыштарды безендіру, лагерьдің әнұранын үйрену</i>	
			«Жоғалған сигналды табу» лагерь бойынша саяхат <i>Іс-шара лагерьдің аумағымен және БСО қызметкерлерімен танысу үшін арналған.</i>	Аға тәлімгер, дене шынықтыру нұсқаушысы
		22.15	Дискотека	Аккомпаниатор
		22.35	Ошақтың жанында	Тәрбиешілер
2			«Идеялар жарысы»	
		08.45	Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру нұсқаушысы
		09.30	Операция «Тап-Таза!»	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер
		10.00	ЖЖТ (<i>әңгімелер, пікірталастар, кітап оқу, жобалар, кәсіби бағдар, талқылау мен жарыссөз, эксперименттер</i>)	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер
		10.30	Қуаттандырғыш \ "Жаңалықтарды ашу шеберханасы" үйірмелер/ студиялар/шеберлік-кластарын ұсыну «Таланттар жәрмеңкесі», үйірме/ студияның / шеберлік-класстың атауын, мазмұнын және тұсаукесерін алдын ала ойластыру	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер
		17.00	БСО аумағынан тыс эстафета «Галактикалық жарыс»	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер
		20.00	Жасақтарды ұсыну «Іске қосу: танысу басталды!» <i>Әр отрядқа визит карточкасы қажет (отрядтың жарнамасы).</i>	
			Дискотека	Аккомпаниатор
		22.15	Ошақтың жанында	Тәрбиешілер
		22.35		
3			«Ұшуға дайынбыз!»	
		08.45	Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру нұсқаушысы
		09.30	Операция «Тап-Таза!»	Тәрбиешілер
		10.00	ЖЖТ	
		10.30	«Білім-табыс кілті» Ойын бағдарламасы «IQ-Future» <i>командалық рухты тәрбиелеуге, өзін-өзі көрсетуге және көшбасшылық қасиеттерді көрсетуге бағытталған</i>	Аға тәлімгер
			Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы	
		17.00	МШ «Шығармашылық маусымның салтанатты ашылуы» «Табыс жолына» <i>сапқа тұру, лагерь Әнұраны, өлеңдер, кейіпкерлер</i>	Аға тәлімгер, психолог
			Тәрбиешілер концерті «Жұлдызды құрам»	
		20.00	<i>ересектер балаларды әртүрлі рөлдердегі таланттарымен қуантатын мереке</i>	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер
		22.15	Дискотека	
		22.35	Ошақтың жанында	Аккомпаниатор
				Тәрбиешілер

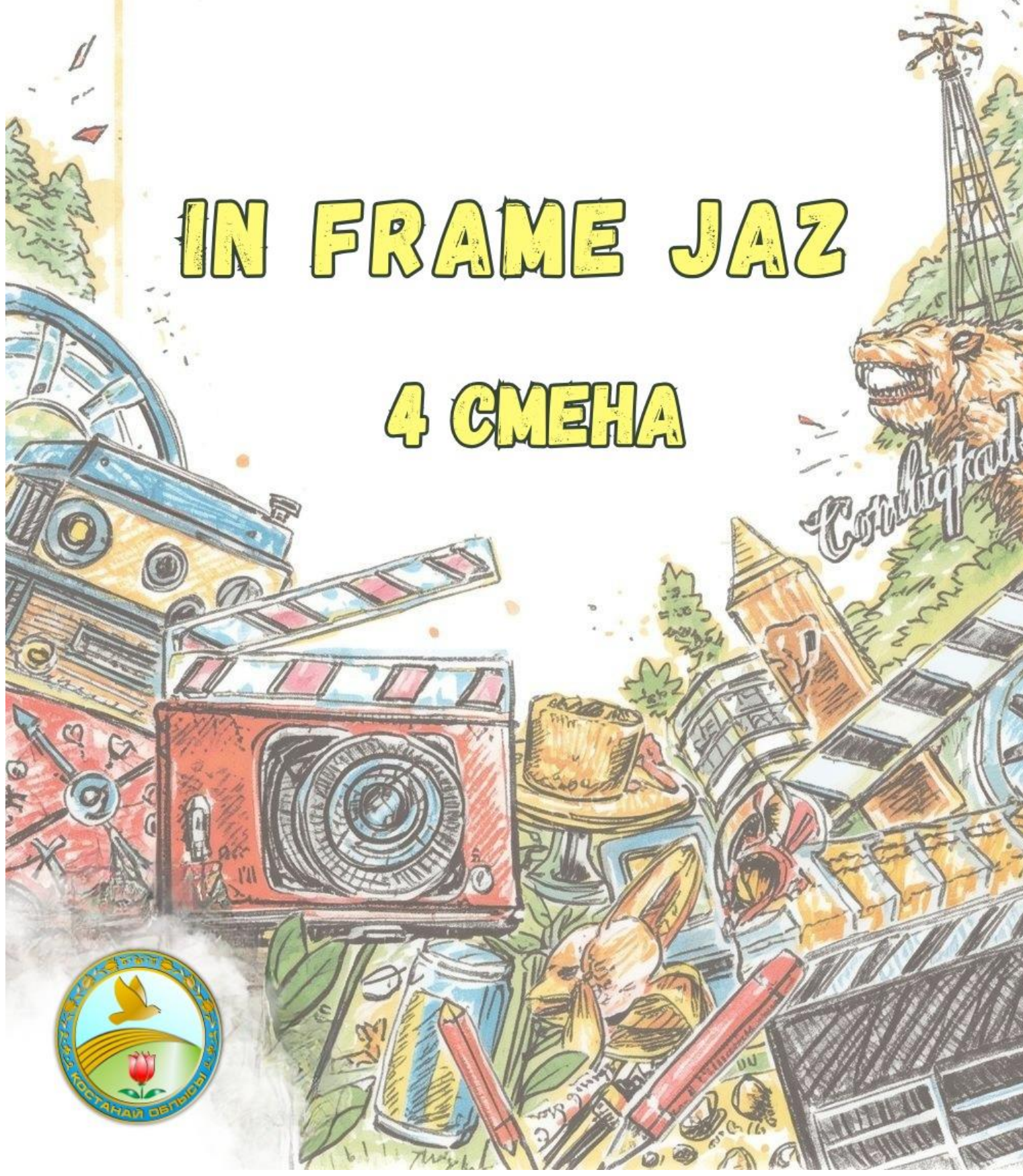
4	08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	<p align="center">«Идеялар шабуылы»</p> <p>Таңғы жаттығулар Операция «Тап-Таза!» ЖЖТ Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы Квест <i>"Жоғалған жады"</i> — бұл рөлдік ойын, онда отрядтар есте сақтау қабілетін жоғалтқан тәрбиешілерге көмектесуі керек. Балалар лагерьдің әртүрлі жерлерін аралап, анықтамаларды тауып, ересектердің естеліктерін қалпына келтіру үшін жұмбақтар шешеді. Клиптер байқауы «Күлкі&табыс» әр топтан әнге арналған клип қажет Дискотека Ошақтың жанында</p>	дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер Аға тәлімгер, психолог Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аккомпаниатор Тәрбиешілер
5	08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	<p align="center">«Ойшылдар планетасы»</p> <p>Таңғы жаттығулар Операция «Тап-Таза!» ЖЖТ Ойын «Мен кім боламын?» мамындықты таңдауға бағытталған Қуаттандырғыш Орманға серуен «Зерттеушілер»/ Фотоквест Ералаш «Ғылым және әзіл» жасағына алдын ала осы тақырыпқа қысқа сахна қою тапсырмасы алдын ала беріледі Дискотека Ошақтың жанында</p>	дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аккомпаниатор Тәрбиешілер
6	08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	<p align="center">«Спортландия»</p> <p>Таңғы жаттығулар Операция «Тап-Таза!» ЖЖТ Қуаттандырғыш «Стартта» Олимпиада ойындарының ашылуы әрбір жасақ спорттық жарыстар сериясына қатысады (эстафеталар, жүгіру, секіру, дәлдік, "судың гажайып көрінісі" және т. б.) қорытынды ауысым соңында шығарылады - Олимпиада ойындарының жеңімпаздарын марапаттау Стартинейджер «Идея vs Шындық» жасақтар би, мини- театр қойылымдары немесе түпнұсқа нөмір арқылы өз командасының негізгі идеясын ашатын шығармашылық шоууды ұсынады Дискотека Ошақтың жанында</p>	дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер, дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер Тәрбиешілер, дене шынықтыру нұсқаушысы, Аға тәлімгер Аккомпаниатор Тәрбиешілер
7	08.45 09.30	<p align="center">«Табысты жандардың құпиялары»</p> <p>Таңғы жаттығулар Операция «Тап-Таза!»</p>	дене шынықтыру нұсқаушысы

	10.00 10.30 17.00	ЖЖТ Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы Квест «Жетістік ингредиенттері» командалар тапсырмаларды орындайды және «жетістік ингредиенттерін» ашады	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер, психолог
	20.00 22.15 22.35	Байқау «Жұлдызды құрам» таланттар байқауы (тәрбиеші+балалар) Дискотека Ошақтың жанында	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Ақкомпаниатор Тәрбиешілер
8	08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	«Арманға апаратын жол» Таңғы жаттығулар Операция «Тап-Таза!» ЖЖТ Қуаттандырғыш Спорттық ойын «Табыстар энергиясы» эстафеталар және командалық сынақтар Халықтар достығы фестивалі «Достық көпірі» әр түрлі елдердің мәдениеттерін таныстыру: би, ән, костюм, ойын Дискотека Ошақтың жанында	дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Ақкомпаниатор Тәрбиешілер
9	08.45 09.30 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	«Формула табылды» Таңғы жаттығулар Операция «Тап-Таза!» Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы Шығармашылық маусымның салтанатты жабылуы. Естелік бейне «Қалай болды...» - Отрядтың өмірі, жарқын оқиғалар, достық, ойындар мен ауысымның ашылуы туралы бейне әңгіме сұхбат, фотосуреттер, іс-шаралар үзінділері, билер, көріністер, көңілді сәттер, шығармашылық нөмірлер қамтуы мүмкін Қоштасу Гала-концерті «Жетістіктер лабораториясында» торжественно- Ең үздік ауысым нөмірлерін, белсенділерді және лагерьге қатысушылардың ең үздік нөмірлерін марапаттауды қамтитын салтанатты-ойын-сауық бағдарламасы Дискотека. Қоштасу фильмін көру	дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Ақкомпаниатор Аға тәлімгер, Тәрбиешілер
10	10.00 11.30 14.00	«Жеңімпаздар лигасы» Қуаттандырғыш Операция «Тап-Таза!» Жасақтарда маусымның қорытындысын жасау, рефлексия. Балалардың үйлеріне кетуі.	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Әкімшілік

IN FRAME JAZ

4 СМЕНА

**4 шығармашылық аусымның
«Чайка» БСО іс-шаралары бойынша жоспар-кестесі
«InFrame Jaz»\«Кадрдағы жаз»**

АУСЫМ БАСТАЛДЫ «INFRAME JAZ»\« КАДРДАҒЫ ЖАЗ»

4 ауысымда лагерьдің әрбір қатысушысы жарқын, динамикалық және нағыз оқиғаларға толы жеке фильмнің басты кейіпкеріне айналады!

«Кадрдағы жаз» ауысымына қош келдіңіздер - онда күн сайын жаңа сахнаға айналады, ал әрбір оқиға достық, жеңістер мен ұмытылмас эмоциялар туралы жазғы үлкен фильмнің бір бөлігіне айналады.

Сіздерді күтеді:

- шығармашылық түсірілімдер және тақырыптық іс-шаралар;
- актерлік, би және спорттық бағдарламалар мен шоулар;
- бірегей шеберлік сыныптары, челленджер мен жобалар;
- командалық ойындар, квесттер және интерактивті шоу;
- жарқын премьералар, таланттар кештері және мерекелік дефиле.

Ауысым ерекшелігі:

Әрбір іс-шараға қатысқаны үшін балалар өздерінің жетістіктерін, жаңалықтары мен табыстарын тіркейтін «кадрлар» сыйлықтарына ие болады. Кадрлар жинай отырып, балалар өздерінің басты жеңістерінің лентасын жасап, оны лагерьдің ерекше артықшылықтары мен тосын сый-сияпаттарына айырбастай алады! Жетістік үшін кадрлар жинай отырып, балалар біртіндеп фильмнің пленкасын қалыптастырады. Пленканың ұзындығы олардың жасағының қаншалықты табысты және біріктірілгенін көрсетеді!

«Кадрдағы жаз» — бұл өзіңді жаңа қырыңнан ашуға, таланттарды ашу және лагерь тарихында жарқын із қалдыру мүмкіндігі!

№	Күні	Уақыт	Іс-шаралар атауы	Жауаптылар
1		11.30	«Камера-мотор! Бастаймыз»	Әкімшілік Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Тәрбиешілер Аға тәлімгер, дене шынықтыру нұсқаушысы Аккомпаниатор Тәрбиешілер
			1. Ұйымдастыру кезеңі	
			- балалардың келуі;	
			- мед. пунктқа келу;	
			- жасақтарды қалыптастыру;	
			- корпустар бойынша қалыптастыру.	
12.00	2. Қауіпсіздік және БСО болу ережелері бойынша нұсқаулық.			
17.00	3. МШШ «Танысқанымға қуаныштымын!» тәрбиешілер өткізетін жасақ уақыты: пикник, танысу ойындары, жасақтың атауы мен ұранын таңдау. Бұрыштарды безендіру, лагерьдің әнұранын үйрену			
20.00	4. Квест станциялар бойынша «Табыстар сценарийі» Іс-шара лагерьдің аумағымен және БСО қызметкерлерімен танысу үшін арналған.			
22.15	5. Дискотека			
22.35	6. Ошақтың жанында			

2	<p>08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35</p>	<p style="text-align: center;">«Құпия карта»</p> <p>Таңғы жаттығулар Операция «Таза кадр» ЖЖТ (<i>әңгімелер, пікірталастар, кітап оқу, жобалар, кәсіби бағдар, талқылау мен жарыссөз, эксперименттер</i>) Қуаттандырғыш \ "Таланттар жәрмеңкесі" үйірмелер/ студиялар/шеберлік-кластарын ұсыну, үйірме/ студияның / шеберлік-кластың атауын, мазмұнын және тұсаукесерін алдын ала ойластыру Квест «Қарағайлардың көлеңкесінде» <i>БСО аумағынан тыс</i> «Достық жасау» жасақтарды ұсыну, <i>әр отрядқа визит карточкасы қажет (отрядтың жарнамасы).</i> Дискотека Огонек</p>	<p>дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер</p> <p>Аға тәлімгер, Тәрбиешілер</p> <p>Ақкомпаниатор Тәрбиешілер</p>
3	<p>08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35</p>	<p style="text-align: center;">«Жаңалықтар мен ғажайыптар уақыты»</p> <p>Таңғы жаттығулар Операция «Таза кадр» ЖЖТ Ойын бағдарламасы «Ғажайыптарға сенеміз» <i>командалық рухты тәрбиелеуге, өзін-өзі көрсетуге және көшбасшылық қасиеттерді көрсетуге бағытталған</i> Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы МІШ «Шығармашылық маусымның салтанатты ашылуы» «Кадрдағы жаз» <i>сапқа тұру, лагерь әнұраны, өлеңдер, кейіпкерлер</i> Тәрбиешілер концерті «Шеберлер қаласы» <i>ересектер балаларды әртүрлі рөлдердегі таланттарымен қуантатын мереке</i> Дискотека Ошақтың жанында</p>	<p>дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер</p> <p>Аға тәлімгер</p> <p>Аға тәлімгер, психолог</p> <p>Аға тәлімгер, Тәрбиешілер</p> <p>Ақкомпаниатор</p> <p>Тәрбиешілер</p>
4	<p>08.45 09.30 10.00 10.30 17.00</p>	<p style="text-align: center;">«Жұлдыздар осы жерден шығады»</p> <p>Таңғы жаттығулар Еңбек десанті «Таза кадр» ЖЖТ Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы Орманға саяхат/ «жалауды ұрлау/ эстафета» – <i>іс-шара лагерь аумағынан тыс өтеді, әрбір жасаққа жалау орналастырылатын өз базасын жабдықтау қажет, жасақтың өз жалауын сақтау және қарсыластардың жалауын алу міндеті, шабуылға белгілі бір уақыт бөлінеді, одан кейін уақытша бітімгершілік жарияланады.</i> <i>«Үлкен айырмашылық» пародияларының байқауы әр жасаққа танымал ТВ немесе</i></p>	<p>дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер</p> <p>дене шынықтыру нұсқаушысы</p> <p>Тәрбиешілер</p>

	20.00 22.15 22.35	<i>ютуб шоуының пародиясын юмористік стильде көрсетуге тура келеді</i> Дискотека Ошақтың жанында	Аға тәлімгер, Аккомпаниатор Тәрбиешілер
5	08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	«Табысқа жету» Таңғы жаттығулар Операция «Таза кадр» ЖЖТ Қуаттандырғыш «Денсаулық фотопаузасы» олимпиадалық ойындарының ашылуы <i>әрбір жасақ спорттық жарыстар сериясына қатысады (эстафеталар, жүгіру, секіру, дәлдік, "судың гажайып көрінісі" және т. б.) қорытынды ауысым соңында шығарылады - Олимпиада ойындарының жеңімпаздарын марапаттау</i> Стартинейджер «Фитнес-флешмоб» <i>жасақтар би, мини- театр қойылымдары немесе түпнұсқа нөмір арқылы өз командасының негізгі идеясын ашатын шығармашылық шоуды ұсынады</i> Дискотека Ошақтың жанында	дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер дене шынықтыру нұсқаушысы дене шынықтыру нұсқаушысы, Аға тәлімгер Тәрбиешілер Аккомпаниатор Тәрбиешілер
6	08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	«Камера! Мотор!» Таңғы жаттығулар Операция «Таза кадр» ЖЖТ Қуаттандырғыш Квест «Хабарламаны аш – болжамды ал» <i>шифрлауды іздеу элементтері бар танымдық және ойын-сауық квестін өткізу</i> Байқау «Екі жұлдыз - бір ұрпақ» Таланттар байқауы (Тәрбиеші+Балалар) Дискотека Ошақтың жанында	дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер Аға тәлімгер, психолог Аға тәлімгер Тәрбиешілер Аккомпаниатор Тәрбиешілер
7	08.45 09.30 10.00 10.30 17.00	«Біздің өмір — бұл ертегі» Таңғы жаттығулар Операция «Таза кадр» ЖЖТ Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы Эстафета «Қозғалыс - өмір» <i>лагерьдің барлық бөлімшелері 4 негізгі командаға бөлінеді. Осы 4 команданың әрқайсысы екі кіші топқа бөлінеді: А командасы және В командасы Бұл БСО-ның барлық тәрбиеленушілерін тартуға мүмкіндік береді. Эстафета екі кезеңде өтеді: I кезең</i>	дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер дене шынықтыру нұсқаушысы, Тәрбиешілер, Аға тәлімгер

	20.00 22.15 22.35	- <i>А командалары арасындағы жарыстар</i> <i>II кезең – Б командалары арасындағы</i> <i>жарыстар. Екі кезең аяқталғаннан кейін</i> <i>нәтижелер жинақталады және жеңімпаз</i> <i>анықталады.</i> Ертегіні сахналау «Бір ертегінің кейіпкерлері»\ <i>әр жасақ түрлердің бірінде</i> <i>ертегі нөмірін ұсынады (сиқырлы, тұрмы-</i> <i>стық, жануарлар туралы, авторлық)</i> Дискотека Ошақтың жанында	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аккомпаниатор Тәрбиешілер
8	08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	«Але, оп» Таңғы жаттығулар Операция «Таза кадр!» ЖЖТ Қуаттандырғыш Орманға саяхат «Бізге Сонда» Цирк шоуы «Цирк сандығының құпиясы» <i>жасақтар цирк нөмірін ұсынады:</i> <i>акробаттар, сайқымазақтар, сиқыршылар,</i> <i>жаттықтырушылар және т.б.</i> Дискотека Ошақтың жанында	дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аккомпаниатор Тәрбиешілер
9	08.45 09.30 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	«Жаздың премьерасы» Таңғы жаттығулар Операция «Таза кадр!» Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы Шығармашылық маусымның салтанатты жабылуы. Естелік бейне «Қалай болды...» - <i>Отрядтың өмірі, жарқын оқиғалар,</i> <i>достық, ойындар мен ауысымның ашылуы</i> <i>туралы бейне әңгіме сұхбат,</i> <i>фотосуреттер, іс-шаралар үзінділері,</i> <i>билер, көріністер, көңілді сәттер,</i> <i>шығармашылық нөмірлер қамтуы мүмкін</i> Қоштасу Гала-концерті «Үздік кадрлар» <i>Ең</i> <i>үздік ауысым нөмірлерін, белсенділерді</i> <i>және лагерьге қатысушылардың ең үздік</i> <i>нөмірлерін марапаттауды қамтитын</i> <i>салтанатты-ойын-сауық бағдарламасы</i> Дискотека. Қоштасу фильмін көру	дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аккомпаниатор Аға тәлімгер, Тәрбиешілер
10	10.00 11.30 14.00	«Токта, түсірілді!» Операция «Таза кадр!» Қуаттандырғыш Жасақтарда маусымның қорытындысын жасау, рефлексия. Балалардың үйлеріне кетуі.	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Әкімшілік

5 шығармашылық аусымның
«Чайка» БСО іс-шаралары бойынша жоспар-кестесі
«#MediaLab»\«#Фильтрсіз»

АУСЫМ БАСТАЛДЫ «#MEDIALAB»\«# ФИЛЬТРСІЗ»

Бетпердесіз, өңдемесіз және тамаша позалар жоқ кеңістікке қош келдіңіз!

«#Фильтрсіз» аусым — бұл шынайы эмоциялардың, шынайы әсерлердің және батыл өзін-өзі көрсетудің уақыты. Мұнда әр бала өзінің ішкі мазмұнының басты авторы болады — адал, жарқын және жанды.

Аусым бағдарламасында:

- ойын оқиғалары мен спорттық челленджер;
- шығармашылық студиялар мен медиа шеберханалар;
- актерлік, би және спорттық бағдарламалар мен шоулар;
- түпнұсқа шеберханалар, челленджер мен жобалар;
- командалық ойындар, квесттер және интерактивті шоулар;
- тақырыптық шоулар, байқаулар, офлайн кешкі тікелей эфирлер;
- шынайы эмоцияларды ашатын атмосфералық әрекеттер

Осы жазда біз бірегей жетістік жүйесін іске қосамыз: Іс- шараларға, батыл шешімдерге, шығармашылыққа және топтық жұмысқа қатысқаны үшін балалар "қолданба белгішелерін" - олардың жеке жетістіктерін көрсететін арнайы белгілерді алады. Ортақ смартфонға белгішелерді жинай отырып, балалар өз отрядының мүмкіндіктерін қанықтырады және соңғы марапатқа жақындайды!

Аусымның негізгі идеясы:

Балаларға «профильді жаңарту» нақты өмірде тәжірибе, достық, жеңістер және жана дағдылар арқылы жаңартуға болатындығын және ең бастысы-өзіңіз болыңыз, фильтрсіз, бірақ сенімділік пен батылдықты көрсету арқылы.

«#Фильтрсіз» — өзіңізді жаңартыңыз, профиліңізді толтырыңыз және өз қосымшаларыңыздың жиынтығын жинаңыз!"

№	Күні	Уақыт	Іс-шаралар атауы	Жауаптылар
1			«Фильтрсіз бастау»	
		11.30	1. Ұйымдастыру кезеңі - балалардың келуі; - мед. пунктқа келу; - жасақтарды қалыптастыру; -корпустар бойынша қалыптастыру.	Әкімшілік
		12.00	2. Қауіпсіздік және БСО болу ережелері бойынша нұсқаулық.	
		17.00	3. Тренинг-танысу «Мен шынмын» (<i>сенім мен ашықтық жаттығулары</i>) жасақтың атауы мен ұранын таңдау. Бұрыштарды безендіру, лагерьдің әнұранын үйрену	Тәрбиешілер
		20.00	4. «Біз стартқа шықтықз» Іс-шара лагерьдің аумағымен және БСО қызметкерлерімен танысу үшін арналған. "Менің жеке аралым" шығармашылық тапсырмасы (алақан іздері - жолдың басталуының символы)	Аға тәлімгер, дене шынықтыру нұсқаушысы
		22.15	5. Дискотека	Аккомпаниатор
		22.35	6. Ошақтың жанында	Тәрбиешілер

2		08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	<p align="center">«Мүмкіндіктер аумағы»</p> 1. Таңғы жаттығулар 2. Операция «#ТазаБолсын» 3. ЖЖТ (<i>әңгімелер, пікірталастар, кітап оқу, жобалар, кәсіби бағдар, талқылау мен жарыссөз, эксперименттер</i>) 4. Қуаттандырғыш үйірме/ студиялар/ шеберлік-кластарын ұсыну, үйірме/ студияның / шеберлік-кластың атауын, мазмұнын және тұсаукесерін алдын ала ойластыру 5. БСО аумағынан тыс квест «PRO-навигация» <i>Іс-шара лагерьдің аумағымен танысу. Станцияларда түрлі мамандардың кейіпкерлері тұр</i> 6. Жасақтарды ұсыну «Арманға бірінші қадам» <i>Әр отрядқа визит карточкасы қажет (отрядтың жарнамасы).</i> 7. Дискотека 8. Ошақтың жанында	дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Ақкомпаниатор Тәрбиешілер
3		08.45 09.30 10.00 10.30 17.00 20.00 22.15 22.35	<p align="center">«Жаңалықтарды ашу уақыты»</p> 1. Таңғы жаттығулар 2. Операция «#ТазаБолсын» 3. ЖЖТ 4. Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы 5. МШШ «Шығармашылық маусымның салтанатты ашылуы» 6. Ойын бағдарламасы «Тамаша шақ» <i>командалық рухты тәрбиелеуге, өзін-өзі көрсетуге және көшбасшылық қасиеттерді көрсетуге бағытталған</i> 7. Тәрбиешілер концерті «Ашық жүректер аумағы» ересектер балаларды әртүрлі рөлдердегі таланттарымен қуантатын мереке 8. Дискотека 9. Ошақтың жанында	дене шынықтыру нұсқаушысы Тәрбиешілер Аға тәлімгер Аға тәлімгер, психолог Тәрбиешілер Аға тәлімгер, Тәрбиешілер Ақкомпаниатор Тәрбиешілер
4		08.45 09.30 10.00 10.30	<p align="center">«Бизнес камераның астында»</p> 1. Таңғы жаттығулар 2. Операция «#ТазаБолсын» 3. ЖЖТ 4. Қуаттандырғыш – «Экономика күнін ашу» 5. «Жаңа ойлар марафоны» <i>қатысушыларға түрлі қызмет түрлері, жеке шағын бизнес құру және ашу, оны тіркеуден өту және ойын валютасын табу мүмкіндігі ұсынылады.</i> 6. Startup-ярмарка — <i>лагерьдің басты алаңында өз бизнес-жобаларын таныстыру. Отрядтар күні бойы жасалған кәдесыйлар мен бұйымдарды ойын валютасына ұсынады және сатады.</i>	дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер дене шынықтыру нұсқаушысы Аға тәлімгер,

		17.00	7. «Жалғансыз» хор байқауы— <i>фонограммалар мен электронды музыкалық аспаптарды пайдаланбай отрядтардың өнер көрсетуі. Негізінде дауыс, ырғақ және шу құралдары бар</i>	Тәрбиешілер
		20.00	8. Дискотека – экономикалық күннің жабылуы	Аға тәлімгер
		22.15	9. Ошақтың жанында	Аккомпаниатор
		22.35		Тәрбиешілер
5			«Өзімді танимын»	
		08.45	1. Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру
		09.30	2. Операция «#ТазаБолсын»	нұсқаушысы
		10.00	3. ЖЖТ	Тәрбиешілер
		10.30	4. Қуаттандырғыш	дене шынықтыру
		17.00	5. Орманға серуен «Шынайылық сәттері» фотоквест шынайы эмоцияларды іздеу және түсіру	нұсқаушысы дене шынықтыру нұсқаушысы,
		20.00	6. "Жүрекпен жазылған ертегі" ертегісін сахналау, <i>әр жасақ түрлердің бірінде ертегі нөмірін ұсынады (сиқырлы, тұрмы- стық, жануарлар туралы, авторлық)</i>	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер
		22.15	7. Дискотека	Аккомпаниатор
		22.35	8. Ошақтың жанында	Тәрбиешілер
6			«Адал табыстың формуласы»	
		08.45	1. Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру
		09.30	2. Операция «ТазаБолсын!»	нұсқаушысы
		10.00	3. ЖЖТ	Тәрбиешілер
		10.30	4. Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы	Аға тәлімгер
		17.00	5. «Күш.Ақыл.Достық.Намыс.» <i>Олимпиада ойындарының ашылуы әрбір жасақ спорттық жарыстар сериясына қатысады (эстафеталар, жүгіру, секіру, дәлдік, "судың гажайып көрінісі" және т. б.) қорытынды ауысым соңында шығарылады - Олимпиада ойындарының жеңімпаздарын марапаттау</i>	психолог дене шынықтыру нұсқаушысы
		20.00	6. Стартинейджер «Қозғалыс – бұл өмір» <i>жасақтар би, шағын сахна немесе бірегей нөмір арқылы өз командасының басты идеясын ашатын шығармашылық шоу ұсынады</i>	Аға тәлімгер, Тәрбиешілер
		22.15	7. Дискотека	Аккомпаниатор
		22.35	8. Ошақтың жанында	Тәрбиешілер
7			«Сиқыр біздің ішімізде»	
		08.45	1. Таңғы жаттығулар	дене шынықтыру
		09.30	2. Операция «ТазаБолсын!»	нұсқаушысы
		10.00	3. ЖЖТ	Тәрбиешілер,
		10.30	4. Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы	дене
		17.00	5. Эстафета «Шындыққа жүгір» <i>лагерьдің барлық бөлімшелері 4 негізгі командаға бөлінеді. Осы 4 команданың әрқайсысы екі кіші топқа бөлінеді: А командасы және В</i>	шынықтыру нұсқаушысы

		<p>командасы. Бұл БСО-ның барлық тәрбиеленушілерін тартуға мүмкіндік береді. Эстафета екі кезеңде өтеді: I кезең- А командалары арасындағы жарыстар, II кезең – Б командалары арасындағы жарыстар. Екі кезең аяқталғаннан кейін нәтижелер жинақталады және жеңімпаз анықталады.</p> <p>6. Дуэт байқауы «Екі жұлдыз-бір шабыт» дуэт, (бала +тәрбиешісі)</p> <p>7. Дискотека</p> <p>8. Ошақтың жанында</p>	<p>Тәрбиешілер, дене шынықтыру нұсқаушысы, Аға тәлімгер</p> <p>Аккомпаниатор</p> <p>Тәрбиешілер</p>
8	<p>08.45</p> <p>09.30</p> <p>10.00</p> <p>10.30</p> <p>17.00</p> <p>20.00</p> <p>22.15</p> <p>22.35</p>	<p>«Ашық көкжиектер күні»</p> <p>1. Таңғы жаттығулар</p> <p>2. Операция «ТазаБолсын!»</p> <p>3. ЖЖТ</p> <p>4. Қуаттандырғыш</p> <p>5. Орманға саяхат «Өзін-өзі тану бағыты» эко-тапсырмалармен серуендеу</p> <p>6. Цирк шоуы «Шынайы күлімсіреу шоуы» отрядтар цирк нөмірін ұсынады: акробаттар, клоундар, сиқыршылар, жаттықтырушылар және т. б.</p> <p>7. Дискотека</p> <p>8. Ошақтың жанында</p>	<p>дене шынықтыру нұсқаушысы</p> <p>Тәрбиешілер</p> <p>дене шынықтыру нұсқаушысы</p> <p>Аға тәлімгер, Тәрбиешілер</p> <p>Аккомпаниатор</p> <p>Тәрбиешілер</p>
9	<p>08.45</p> <p>09.30</p> <p>10.30</p> <p>17.00</p> <p>20.00</p> <p>22.15</p> <p>22.35</p>	<p>«Жүрек адал дейді»</p> <p>1. Таңғы жаттығулар</p> <p>2. Операция «ТазаБолсын!»</p> <p>3. Үйірме/студия/шеберлік-кластар жұмысы</p> <p>4. Шығармашылық маусымның салтанатты жабылуы.</p> <p>5. Естелік бейне «Менің жолдауым» - Отрядтың өмірі, жарқын оқиғалар, достық, ойындар мен ауысымның ашылуы туралы бейне әңгіме сұхбат, фотосуреттер, іс-шаралар үзінділері, билер, көріністер, көңілді сәттер, шығармашылық нөмірлер қамтуы мүмкін.</p> <p>6. Қоштасу Гала-концерті «#Фильтрсіз-жүрегімізде мәңгіге қалды» Ең үздік ауысым нөмірлерін, белсенділерді және лагерьге қатысушылардың ең үздік нөмірлерін марапаттауды қамтитын салтанатты-ойын-сауық бағдарламасы</p> <p>7. Дискотека.</p> <p>8. Қоштасу фильмін көру</p>	<p>дене шынықтыру нұсқаушысы</p> <p>Тәрбиешілер</p> <p>Аға тәлімгер, Тәрбиешілер</p> <p>Аккомпаниатор</p> <p>Аға тәлімгер, Тәрбиешілер</p>
10	<p>10.00</p> <p>11.30</p> <p>14.00</p>	<p>«Жаңа кездесулерге дейін»</p> <p>1. Қуаттандырғыш</p> <p>2. Операция «ТазаБолсын!»</p> <p>3. Жасақтарда маусымның қорытындысын жасау, рефлексия.</p> <p>4. Балалардың үйлеріне кетуі.</p>	<p>Аға тәлімгер</p> <p>Тәрбиешілер</p> <p>Әкімшілік</p>

ҚАЛА СЫРТЫНДАҒЫ ЛАГЕРЬДІҢ ЖҰМЫСЫ ТӨРТ БАҒЫТ БОЙЫНША ЖҮРГІЗІЛУДЕ

1. Спорттық-сауықтыру бағыты

Мақсаттары мен міндеттері:

- балалардың денсаулығын нығайту және қорғау;
- физикалық қасиеттер мен төзімділікті дамыту;
- жұмысқа қабілеттілікті және иммунитетті арттыру;
- салауатты өмір салтына және жеке дене тәрбиесіне дағдыларды қалыптастыру.

Іске асыру шарттары:

Лагерьде футбол, волейбол, баскетбол және спорт алаңдары жабдықталған. Балалардың денсаулығы теңдестірілген тамақтану, күнделікті жаттығу/гимнастика, шынықтыру процедуралары және күн тәртібін сақтау есебінен ұсталады.

Тамақтандыруды ұйымдастыру:

тамақтану режимін және калориялылығын сақтау;
гигиена мен санитарлық нормаларды бақылау;
балаларға жеке көзқарас.

Шынықтыру:

Баланың жасын және дене дайындығын ескере отырып, ойын және жайлы нысанда жүргізіледі. Негізгі әдістері: таза ауада таңертеңгі гимнастика, ауа және күн ванналары, салқын/жылы сумен жуыну, температуралық режимді сақтау, серуендеу және таза ауада белсенді ойындар, сондай-ақ табиғи жабындармен және тірек-қимыл аппаратын нығайтуға бағытталған сауықтыру жаттығуларымен арнайы ұйымдастырылған сенсорлық «Денсаулық жолы» бағытынан өту, төзімділікті дамыту, үйлестіруді жақсарту және тұрақты қозғалыс белсенділігіне дағдыны қалыптастыру.

Денсаулық мәдениетін қалыптастыру:

Санитарлық-ағарту және алдын алу жұмыстары арқылы жүзеге асырылады:

- тақырыптық әңгімелер және «Денсаулық минуттары»;
- плакаттар конкурсы және «Сау болындар» стендін безендіру;
- өзекті тақырыптар бойынша санитарлық парақтар шығару;
- санитарлық жағдайларды және күн тәртібін бақылау.

Дене дамуы:

Дене белсенділігі жасына және денсаулық жағдайына қарай таңдалады. Жылжымалы және спорттық ойындар, туризм элементтері, дозаланған жүріс, тыныс алу гимнастикасы, жеке сабақтар және спорт секцияларының жұмысы пайдаланылады. Медициналық персонал тәрбиеленушілердің дене жүктемесін және денсаулық жағдайын бақылауды жүзеге асырады.

2. Экологиялық бағыт

Мақсаттары мен міндеттері:

- табиғат және ондағы адамның рөлі туралы тұтас түсінікті қалыптастыру;
- табиғи әлемнің құндылығы мен осалдығын ұғыну;
- тұрмыста және табиғатта экологиялық жауапты мінез-құлық дағдыларын дамыту.

Іске асыру шарттары:

Лагерь аумағынан тыс жерлерде балаларға табиғатты тануға мүмкіндік беретін

экологиялық экскурсиялар ұйымдастырылады.

Экологиялық тәрбиенің негізгі құралдары:

- орман бойынша экскурсиялар «Жасыл планетаға ұшу»;
- танымдық сабақтар мен экологиялық әңгімелесулер;
- табиғаттағы еңбек қызметі.

Жұмыс қағидаттары:

Өңірдің табиғи-географиялық және мәдени ерекшеліктері, сондай-ақ танымдық және тәрбиелік аспектілердің үйлесімі ескеріледі: білімді қалыптастыру, эстетикалық қабылдауды дамыту және табиғатқа ұқыпты қарау.

Іске асыру нысандары:

лагерь аумағына ұқыпты қарау/аумақты жинау;
экологиялық соқпақ бойынша сабақтар мен экскурсиялар;
«Заттардың екінші өмірі», «Шеберлер қаласы» конкурстары;
экологиялық ойындар, викториналар және *театр қойылымдары*.

3. Азаматтық-патриоттық және өлкетану бағыты

Негізгі міндеттері:

- фольклормен танысу арқылы туған мәдениетке, тарих пен дәстүрге деген сүйіспеншілік пен құрметті тәрбиелеу;
- белсенді азаматтық ұстанымды және өз елінің тағдыры үшін жауапкершілік сезімін қалыптастыру;
- Ұлы Отан соғысының оқиғалары мен батырлары туралы білімді кеңейту.

Іске асыру шарттары:

Қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін балалардың туған өлкесінің тарихына қызығушылығын нығайтуға және патриотизмді қалыптастыруға бағытталған «Туған жер» циклінің тақырыптық іс-шаралары ұйымдастырылды.

4. Көркемдік-эстетикалық бағыт

Мақсаттары мен міндеттері:

- балалардың шығармашылық қабілеттері мен эстетикалық талғамын дамыту;
- Қазақстан халықтарының өнері мен дәстүрлеріне қызығушылықты қалыптастыру;
- әрбір баланың өзін көрсетуі және жеке табысы үшін жағдай жасау.

Іске асыру нысандары:

Лагерьде балаларға өз қабілеттерін ашуға, бастамашылдық пен шығармашылық белсенділік танытуға мүмкіндік беретін шығармашылық бірлестіктер жұмыс істейді. Әрбір бірлестіктің жеке бағыты бар және баланың даралығын дамытуға, эстетикалық талғамын, көркем қабылдауын және ұжымдық өзара іс-қимыл дағдыларын қалыптастыруға ықпал етеді.

Мұнда балалар бейнелеу, музыка, театр, сәндік-қолданбалы және журналистік өнердің түрлі түрлерін тамашалай алады.

Негізгі іс-шаралар:

- концерттер, мерекелер және тақырыптық кештер;
- сәндік-қолданбалы шығармашылық конкурстар мен көрмелер;
- ойын және ойын-сауық бағдарламалары.

Лагерьде Қазақстанда тұратын халықтардың мәдениеті мен дәстүрлеріне

арналған іс-шаралар өткізіледі. Ұлттық мұраға құрметпен қарауды қалыптастыру, мәдениетаралық қарым-қатынасты дамыту және балаларда толеранттылықты тәрбиелеу мақсатында өткізіледі.

Еңбек және әлеуметтік маңызы бар тәрбие

Балаларды еңбекке даярлау лагерлік қызметтің маңызды міндеттерінің бірі болып табылады және ауысымның барлық тәрбие жұмысы барысында жүзеге асырылады. Тәрбиеленушілердің еңбек дағдыларын, жауапкершілігін және ұжымда жұмыс істей білуін қалыптастыруға бағытталған еңбекке оқытуды, кәсіптік бағдарлауды және әлеуметтік маңызы бар істерді ұйымдастыруға ерекше назар аударылады.

Еңбек және қоғамдық пайдалы қызметке қатысу балаларға ұқыптылықты, тәртіптілікті, еңбек нәтижелерін құрметтеуді дамытуға, сондай-ақ ортақ іске қосқан өз үлесінің құндылығын ұғынуға көмектеседі. Мұндай іс-шаралар процесінде тәрбиеленушілер әлеуметтік өзара іс-қимыл жасаудың практикалық дағдылары мен тәжірибесіне ие болады, бұл олардың тұлғалық өсуі мен өзін-өзі айқындауына ықпал етеді.

БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ ШАРТТАРЫ

Бағдарламаны іске асырудың ұйымдастырушылық шарттары

"Чайка" БСО "Bolashaqqa samǵa" — "Болашаққа самға" бағдарламасын іске асыру күн тәртібіне, санитарлық-эпидемиологиялық талаптарға, өмір қауіпсіздігі нормаларына, тәрбиеленушілердің жас ерекшеліктеріне және ауысымдардың тақырыптық мазмұнына сәйкес жүзеге асырылады.

Отрядтарды қалыптастыру балалардың жас санатын, жеке ерекшеліктерін, тәрбиеленушілердің мүдделерін және тақырыптық ауысымдардың бағытын ескере отырып жүзеге асырылады. Отрядтардың толымдылығы қолданыстағы санитарлық нормалар мен қауіпсіздік талаптарына сәйкес анықталады.

Ауысым барысында тәрбиеленушілердің толыққанды демалуына, дамуына және әлеуметтенуіне бағытталған сауықтыру, спорттық, шығармашылық, танымдық, кәсіптік бағдарлау, ойын және тәрбие қызметінің Ұтымды үйлесімі қамтамасыз етіледі.

Материалдық-техникалық шарттар

Бағдарламаны іске асыру үшін:

- тәрбиеленушілерді орналастыруға арналған тұрғын үйлер;
- акт залы және бұқаралық іс-шараларды өткізуге арналған алаңдар;
- үйірме және шығармашылық қызметке арналған үй-жайлар;
- спорт алаңдары мен ойын алаңдары;
- туристік, командалық және outdoor-іс-шараларды өткізуге арналған аумақтар;
- кітапхана-ақпараттық ресурстар;
- медициналық пункт;
- асхана және тұрмыстық инфрақұрылым нысандары.

Іс шараларды ұйымдастыру үшін бағдарламалар қолданылады:

- ноутбуктер мен мультимедиялық жабдықтар;
- проекторлар және музыкалық аппаратура;

- фото және бейне техникасы;
- спорттық жабдықтар;
- туристік және ойын іс-шараларына арналған жабдықтар;
- үстел және интеллектуалды ойындар;
- шығармашылық, зерттеу және жобалық қызметке арналған материалдар.

Бағдарламаны материалдық-техникалық қамтамасыз ету демалу, сауықтыру, балаларды тәрбиелеу және дамыту үшін заманауи, қауіпсіз және жайлы орта құруға бағытталған.

Санитарлық-гигиеналық жағдайлар

Тәрбиеленушілердің қызметін ұйымдастыру Қазақстан Республикасының санитарлық-эпидемиологиялық талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

БСО қамтамасыз етіледі:

- қауіпсіз тұру шарттары;
- Ұй-жайлар мен аумақтарды тұрақты санитарлық өңдеу;
- желдету режимін сақтау;
- тамақтану сапасын бақылау;
- ішу режимін ұйымдастыру;
- жеке гигиена нормаларын сақтау;
- тәрбиеленушілерді медициналық сүйемелдеу;
- профилактикалық және сауықтыру іс-шараларын жүргізу.

Балалардың денсаулығын сақтауға және нығайтуға, шамадан тыс жұмыс істеудің алдын алуға, демалу режимін және қозғалыс белсенділігін сақтауға ерекше назар аударылады.

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету шарттары

Оқушылардың қауіпсіздігі бағдарламаны іске асырудың басым шарты болып табылады.

БСО қамтамасыз етіледі:

- өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтау;
- лагерь аумағына кіруді бақылау;
- қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқаулық өткізу;
- педагогикалық қызметкерлердің балаларды үнемі сүйемелдеуі;
- іс-шараларды медициналық сүйемелдеу;
- спорттық, туристік және ойын іс-шараларын қауіпсіз ұйымдастыру.

Іс-шараларды өткізер алдында тәрбиеленушілер тиісті журналдарда тіркей отырып, қауіпсіздік техникасы бойынша міндетті нұсқамалардан өтеді.

Спорттық жарыстарды, туристік жорықтарды, ашық ойындарды, судағы іс-шараларды және бұқаралық іс-шараларды өткізу кезінде қауіпсіздікке ерекше назар аударылады.

Психологиялық-педагогикалық шарттар

Бағдарламаны іске асыру тәрбиеленушілердің жас, жеке және психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып жүзеге асырылады.

БСО-да балалардың бастамашылығын, шығармашылық белсенділігін, коммуникациясын, көшбасшылық қасиеттерін және өзін-өзі жүзеге асыруын дамытуға ықпал ететін қолайлы, қауіпсіз және қолдаушы тәрбие ортасы құрылады.

Психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу мыналарды қамтиды:

- бейімделу шаралары;
- командалық ойындар мен тренингтер;

- тәрбиеленушілердің эмоционалды жағдайын бақылау;
- жеке педагогикалық қолдау;
- рефлексивті іс-шаралар өткізу ("Ошақ жанында");
- жанжалды жағдайлардың алдын алу;
- қарым-қатынас және өзара сыйластық мәдениетін дамыту.

Отрядтарда жағымды психологиялық ахуалды қалыптастыруға, эмоционалды интеллектті дамытуға және балалар бастамасын қолдауға ерекше назар аударылады.

Ақпараттық-әдістемелік шарттар

Бағдарламаны ақпараттық-әдістемелік сүйемелдеуді қамтиды:

- тақырыптық ауысымдарды ұйымдастыру бойынша әдістемелік материалдар;
- іс-шаралар сценарийлері;
- шеберлік сыныптарын, тренингтер мен квесттерді әзірлеу;
- үйірме және жобалық қызмет бағдарламалары;
- медиа материалдар және цифрлық білім беру ресурстары;
- педагогтарға арналған нұсқаулық-әдістемелік материалдар;
- қауіпсіздік, медиа сауаттылық және салауатты өмір салты бойынша материалдар.

Тәрбиеленушілер үшін шығармашылық, зерттеу, медиа және жобалық қызмет үшін мүмкіндіктер беретін заманауи ақпараттық-коммуникациялық кеңістік құрылады.

Бағдарламаны іске асыру режимі

Күн тәртібі тәрбиеленушілердің жас ерекшеліктерін ескере отырып әзірленген және мыналарды көздейді:

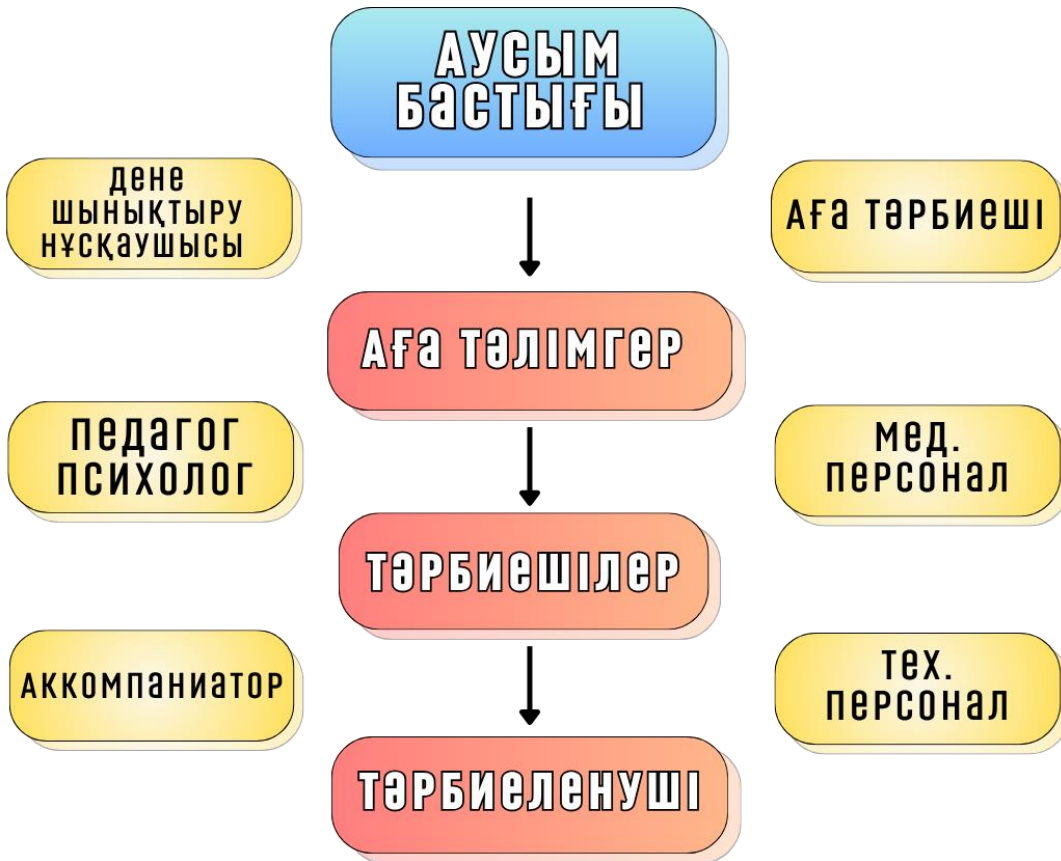
- таңертеңгі гимнастика және сауықтыру процедуралары;
- шығармашылық, танымдық және кәсіптік бағдарлау іс-шаралары;
- спорттық жарыстар және ашық ойындар;
- демалыс және қалпына келтіру уақыты;
- отряд және жалпы лагерьлік іс-шаралар;
- кешкі мәдени-демалыс бағдарламалары;
- рефлексивті іс-шаралар және күнді қорытындылау.

Бағдарлама мазмұнының арақатынасы:

45% — спорттық-сауықтыру қызметі, ашық ойындар, туристік және outdoor-іс-шаралар, салауатты өмір салтын қалыптастыру жөніндегі қызмет;

55% — тәрбие, шығармашылық, танымдық, жобалық, кәсіптік бағдарлау және мәдени-демалыс қызметі

БАЛАЛАР САУЫҚТЫРУ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ

1. Басшы құрам

Аусым бастығы - жалпы басшылық, жұмысты ұйымдастыру және материалдық-техникалық қамтамасыз етуді, қауіпсіздік пен тамақтануды бақылайды.

Аға тәрбиеші - жасақтар мен лагерь аумағында тәртіп пен тазалықты ұйымдастырады және бақылайды, балалардың күнделікті гигиенасына жағдай жасайды.

Психолог - балалардың эмоциялық жағдайын қолдайды, жанжалдарды алдын алу бойынша жұмыс жүргізеді, кеңес береді.

Аға тәлімгер - бос уақытты ұйымдастыру және дамыту бағдарламалары, тәрбиешілердің жұмысын үйлестіру, мерекелер, ойындар мен шығармашылық белсенділіктерді өткізу.

Дене шынықтыру нұсқаушысы - жаттығулар, ойындар, спорттық және сауықтыру іс-шараларын өткізу.

2. Педагогикалық құрам

Жасақтардың тәрбиешілері/үйірме жетекшілері - жасақтық жұмысты, бос уақытты, ойындар мен іс-шараларды ұйымдастыру; шығармашылық, көркемдік, музыкалық, театр және ғылыми сабақтар өткізу.

Аккомпаниатор - іс-шараларды музыкалық сүйемелдеуді қамтамасыз етеді және балаларға шығармашылық қойылымдарды дайындауға көмектеседі.

3. Медициналық және сауықтыру персоналы

Дәрігер/медбике - медициналық қызмет көрсетуді ұйымдастыру, балалардың денсаулығын бақылау, алғашқы көмек көрсету.

Диетбике - балалардың тамақтану рационын, диеталық талаптардың сақталуын, дұрыс тамақтануды ұйымдастыруды және тамақ қауіпсіздігі мәселелері бойынша кеңес беруді бақылау.

4. Қызмет көрсетуші және қосалқы персонал

Ас үй және асхана - аспазшылар, аспаздардың көмекшілері.

Қызмет көрсетуші персонал - жинау, кір жуу, техникалық қызмет көрсету, күзет.

5. Қосымша бағыттар бойынша мамандар

Әдіскер/АТ және инновациялар жөніндегі маман - заманауи технологияларды енгізу, ЖИ-мен кәсіби бағдарлау.

Аниматорлар/іс-шаралар жүргізушілері -

ӨЗІН-ӨЗІ БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІ

Лагерьдегі өзін-өзі басқару жүйесі - бұл тәрбиеленушілердің өздері әртүрлі қызмет түрлерін жоспарлауға, ұйымдастыруға және жүргізуге қатысатын балалар ұжымын ұйымдастыру нысаны.

Ол жауапкершілік сезімін тәрбиелеуге, ұйымдастырушылық дағдыларды қалыптастыруға, балалар мен ересектер арасындағы ынтымақтастықты дамытуға ықпал етеді.

Аға тәлімгер

- Шығармашылық кеңес - жасақтың шығармашылық үйлестірушісі

Дене шынықтыру жөніндегі нұсқаушы

- Дене шынықтыру нұсқаушылар кеңесі -спорт-жасақ үйлестірушісі

Сүйемелдеуші

- Баспасөз орталығы - жасақтың баспасөз орталығының үйлестірушісі

Лагерьдегі өзін-өзі басқару жүйесінің мақсаты

Тәрбиеленушілердің белсенділігін, бастамашылығы мен жауапкершілігін көрсету үшін жағдай жасау, балалардың көшбасшылық қасиеттерін, командалық жұмыс дағдыларын және лагерь өмірін ұйымдастыруда дербестігін дамыту.

БАЛАЛАР ЛАГЕРІНДЕ ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ КЕҢЕСТІҢ ЖҰМЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ

Шығармашылық кеңес жұмысының мақсаты

Тәрбиеленушілердің шығармашылық қабілеттерін дамыту, бастамашылдықты қалыптастыру, өзін-өзі көрсету және лагерьдің мәдени өміріне қатысу үшін жағдайлар жасау.

Шығармашылық кеңестің міндеттері

Мәдени-демалыс іс-шараларының жоспарын әзірлеуге қатысу.

Шығармашылық іс-шараларды (конкурстар, ОЖТ, концерттер, көрмелер, театр қойылымдары және т.б.) ұйымдастыру және өткізу.

Балалардың өнердегі түрлі бағыттарындағы таланттарын қолдау және дамыту.

Белсенді өмірлік ұстанымды және ұжымдық рухты қалыптастыру.

Лагерьде жағымды эмоциялық атмосфера жасау.

Шығармашылық кеңестің құрамы

Басшы- Аға тәлімгер

Кеңес мүшелері - шығармашылық қызметке қызығушылық танытқан белсенді және бастамашыл тәрбиеленушілер.

Шығармашылық кеңес жұмысының нысандары

- іс-шараларды дайындау үшін күнделікті қысқа планеркалар;

- идеяларды талқылау және қатысушылар арасында рөлдерді бөлу;
- репетициялар, көркем безендірулер, көрмелер өткізу;
- сахнаны, залдарды, шығармашылық бұрыштарды бірлесіп безендіру;
- лагерьдің «шығармашылық афишасын» жүргізу.

Қызметтің негізгі бағыттары

Көркемдік: сахналар, концерттер, костюмдер, реквизиттер.

Музыкалық: әндер, караоке, хорлар, аспаптық нөмірлер.

Бейнелеу: стендтерді, афишаларды, плакаттарды, декорацияларды безендіру.

Әдеби: өлеңдер, оқырмандар байқауы, сценарийлер, редакторлық жұмыс.

Театрлық: қойылымдар, шағын спектакльдер, сахналау.

Күтілетін нәтижелер

- тәрбиеленушілердің шығармашылық әлеуетін ашу;
- өзіне деген сенімділікті және коммуникативтік дағдыларды қалыптастыру;
- балалардың белсенділігі мен бастамашылығын арттыру;
- лагерь өмірінде жарқын оқиғалар жасау;
- лагерьдің дәстүрлері мен корпоративтік рухын қалыптастыру.

БАЛАЛАР ЛАГЕРІНДЕГІ ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ КЕҢЕСІНІҢ ЖҰМЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ

Дене шынықтыру нұсқаушылар кеңесі жұмысының мақсаты

Лагерь тәрбиеленушілері арасында дене шынықтыру мен спортты дамыту үшін жағдай жасау, балалардың салауатты өмір салтына, еркін, төзімділігін, командалық рухы мен достығын дамытуға ұмтылысын қалыптастыру.

Дене шынықтыру нұсқаушылар кеңесінің міндеттері

1. спорттық және жылжымалы ойындарды, жарыстарды, эстафеталарды ұйымдастыру және өткізу;
2. салауатты өмір салтын және жеке гигиена ережелерін насихаттау;
3. жалпы лагерлік спорттық іс-шараларды дайындауға және өткізуге қатысу;
4. тәрбиешілер мен басқа да педагогтарға дене шынықтыру минуттары мен жаттығуларын ұйымдастыруға көмектесу;
5. жасақтар мен жекелеген қатысушылардың спорттық жетістіктерін есепке алуды жүргізу;
6. белсенді спортшыларды қолдау, адал ойын мен өзара көмек атмосферасын құру.

Дене шынықтыру нұсқаушылар кеңесінің құрамы

Жетекші - дене шынықтыру жөніндегі нұсқаушы

Кеңес мүшелері - әр жасақтан дене шынықтыру нұсқаушылар, спорттық және сауықтыру іс-шараларының белсенді қатысушылары.

Дене шынықтыру нұсқаушылар кеңесінің жұмыс нысандары

- алдағы іс-шараларды талқылау үшін күнделікті қысқа жиналыстар (планеркалар);
- лагерьдің спорттық күнтізбесін әзірлеу және іске асыру;
- таңертеңгі жаттығуларды, спорттық минуттарды және таза ауада ойындарды ұйымдастыру;
- спорттық мерекелерді өткізу: «Көңілді старт», «Кіші олимпиада», «Денсаулық күні»;
- спорттық аптаның қорытындысын шығару, белсенді қатысушыларды марапаттау;

- спорттық қабырға газеттерін, жетістіктер мен есептер кестелерін бірлесіп дайындау.

Қызметтің негізгі бағыттары

- дене шынықтыру-сауықтыру: жаттығу, жылжымалы ойындар, спорттық сағаттар.
- жарыстық: спорт түрлері бойынша турнирлер, эстафеталар, жарыстар.
- насихаттық: қабырға газеттерін безендіру, спорттық жаңалықтарды шығару, іс-шаралар туралы хабарландырулар.
- ұйымдастырушылық: спорт рекордтарын есепке алу, спорт бұрышын жүргізу.

Күтілетін нәтижелер

- лагерь тәрбиеленушілерінің дене белсенділігін арттыру;
- балалардың спортқа және салауатты өмір салтына қызығушылығын қалыптастыру;
- командалық рухты, жауапкершілікті және көшбасшылық қасиеттерді дамыту;
- лагерьдің дәстүрлі спорттық іс-шаралар жүйесін құру;
- спорт және бірлескен жеңістер арқылы ұжымды біріктіру.

БАЛАЛАР ЛАГЕРІНДЕ БАСПАСӨЗ ОРТАЛЫҒЫ КЕҢЕСІНІҢ ЖҰМЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ

Баспасөз орталығы кеңесінің жұмыс мақсаты

Тәрбиеленушілердің журналистикаға қызығушылығын қалыптастыру, коммуникация, шығармашылық және ақпаратпен жұмыс істеу дағдыларын дамыту, балалар БАҚ арқылы лагерь өмірін жариялау.

Баспасөз орталығы кеңесінің міндеттері

1. лагерь оқиғаларын ақпараттық сүйемелдеу;
2. бейнероликтер, фотоколлаждар, бекеттер жасау және шығару;
3. лагерь мен жасақтардың оң имиджін қалыптастыру;
4. тәрбиеленушілерде журналистика, фотосурет, сұхбат жүргізу дағдыларын дамыту;
5. ауысым күнделігін жүргізу;
6. конкурстар мен акцияларды ұйымдастыру: «Күн фотосуреті», «Ауысым жаңалықтары»;
7. Іс-шаралардың, мерекелер мен байқаулардың қорытындыларын жариялау.

Баспасөз орталығы кеңесінің құрамы

Жетекші - сүйемелдеуші

Кеңес мүшелері - жас тілшілер, фотографтар, видеографтар, суретшілер, дизайнерлер, ақындар мен жасақтардың тілшілері.

Баспасөз орталығы кеңесінің жұмыс нысандары

- жаңалықтар мен жоспарларды талқылау үшін күнделікті қысқа кеңестер;
- лагерь өмірі туралы репортаждар, сұхбаттар және жазбалар дайындау;
- лагерь/жасақ өмірі туралы күнделікті фото/бейне ақпаратты шығару;
- афишалар, плакаттар, баннерлер жасау, ақпараттық стенділерді безендіру;
- шығармашылық күндерді қорытындылау, белсенділермен және педагогтармен сұхбаттар;
- лагерьдің әлеуметтік беттерін жүргізу (егер көзделген болса).

Қызметтің негізгі бағыттары

- журналистика: мақалалар, жазбалар, сұхбаттар жазу;
- фото және бейне: лагерь оқиғаларын тіркеу;
- дизайн және безендіру: баннерлер, афишалар, коллаждар жасау;
- ақпараттық-талдамалық: қорытынды жасау, жасақтар белсенділігін талдау
- шығармашылық: конкурстар, викториналар, креативті айдарлар.

Күтілетін нәтижелер

- тәрбиеленушілердің журналистикаға және шығармашылық қызметке қызығушылығын қалыптастыру;
- коммуникативтік, ұйымдастырушылық және шығармашылық дағдыларды дамыту;
- лагерьде позитивті эмоциялық фон құру;
- ауысымға қатысушылардың хабардар болу деңгейін арттыру;
- баспасөз орталығының материалдары арқылы лагерьдің тарихы мен дәстүрлерін сақтау.

Өзін-өзі басқару жүйесі лагерьдің тәрбие жұмысының маңызды элементі ретінде өзінің тиімділігін көрсетеді.

Ол күнделікті өмірді ұйымдастыруға ғана емес, сондай-ақ балалардың әлеуметтік маңызды қасиеттерін - жауапкершілікті, бастамашылдықты, көшбасшылықты, ұжымда жұмыс істей білуді дамытуға ықпал етеді. Кеңестер мен көшбасшылардың қызметі арқылы балалар өздерін жай ғана көрермендер емес, лагерь өмірінің белсенді қатысушылары ретінде сезінеді.

ЛАГЕРЬДЕГІ ӨМІР ЕРЕЖЕЛЕРІ

1. Жақсылық жасауға асығындар. Қайырымдылыққа кең пейіл бол.
2. Достыққа сүйен.
3. Басқаның пікірін құрметте. Тыңдауды үйрен.
4. Үлкендерді сыйла. Ризашылығыңды білдір.
5. Өз әдеттеріңмен жұмыс істе. Әрекетті ексең – әдет болады, әдет ексең – мінезге айналады.
6. Өз күшіңе және істеген ісіңе сен.
7. Өз ісінді тап. Қолыңнан келгенімен баста. Іс батылдардан қорқады.
8. Ерік-жігерді тәрбиеле. Ерік-жігерсіз табыс болмайды, жетістіксіз бақыт болмайды.
9. Қызығушылық таныт.
10. Дербестікті тәрбиеле.
11. Құнды уақыт. Уақыт - өмір. Бәрін дер кезінде жаса.

ЛАГЕРЬ ЗАҢДАРЫ

• АУМАҚ заңы.

Басты ой жалғыз болады, АУМАҚ МАҢЫЗДЫ.

Одан кетуге болмайды, достар!

• РЕЖИМ заңы.

Ең бастысы - РЕЖИМ: ұйықтаймыз, жейміз, жатамыз.

• ИГІЛІК заңы.

Айналадағы адамдарға мейірімді бол, саған досың көмектеседі.

• ДЕНСАУЛЫҚ заңы.

Бізде ішуге, темекі шегуге болмайды, Достар!

Жақсырақ секіріңдер, шомылыңдар және денсаулық жинаңдар!

• «00» заңы.

Бәрін дер кезінде істе, дос! Айналадағылар күтпесін!

• **КӨТЕРІЛГЕН ҚОЛ ЗАҢЫ.**

Егер қол көтерілсе - бәрі үшін тыныштық маңызды!

Команда заңы

Біздің жасақ - бұл күш, достық және қолдау.

• **ЗАТТАРҒА ҰҚЫПТЫ ҚАРАУ ЗАҢЫ.**

Лагерьде адам қолымен жасалған нәрсенің бәріне ұқыпты қарауға жатады, заттар мен киімдердің жоғалуы немесе бүлінуі ҚР заңын бұзуға әкеледі.

ДӘСТҮРЛЕР МЕН РӘСІМДЕР

«Лагерь ауысымын ашу және жабу»

• **Ауысымды ашу**

Ауысымның салтанатты ашылуы - лагерьдің басты дәстүрлерінің бірі, ол жаңа танысулардың, жарқын әсерлер мен достық істердің басталуын білдіреді.

Бұл күні әнұран орындалады, ту көтеріледі, жасақтар, тәрбиешілер, лагерь қызметкерлері және әкімшілік таныстырылады. Балалар белсенді, достас болуға және лагерь дәстүрлерін сақтауға уәде береді. Мереке мен күту атмосферасы бірлік пен жазғы үлкен оқиғаның басталу сезімін тудырады.

• **Ауысымды жабу**

Ауысымның жабылуы - күн сайын қуанышқа, достыққа және шығармашылыққа толы лагерьмен қоштасу дәстүрі.

Рәсімде қорытынды шығарылады, алғыс айтылады, белсенді балалар мен жасақтар марапатталады. Тәрбиеленушілер сүйікті әндерін орындайды, өз әсерлерімен бөліседі.

Лагерь үйге, ал достар нағыз отбасына айналған сәт. Жалауды түсіру рәсімі бір ауысымның аяқталуын және жаңа кездесуді күтуді білдіреді.

«Ағаштағы ленталар»

Тәрбиеші жасақтың әрбір мүшесіне алдын ала дайындайды үлкен таспа.

Барлығы бірге «тілек ағашына» барады, содан кейін барлық таспаларын бұтақтарға байлап, тілек білдіреді.

«Құшақтау»

«Құшақтау» дәстүрі - бұл достықтың, жылулықтың және лагерьдегі күндерді жарқын еске алудың символы. ОЖТ кезінде балалар түрлі-түсті жіптерден браслеттер - достықтың ерекше белгілерін жасайды.

Қоштасу кешінде қатысушылар өздерінің білезіктерін киіп, бір-біріне жылы лебіздерін, тілектерін және алғыстарын білдіре отырып, жақындасады. Бір-бірін құшақтап, бір-бірінің қолына байлап, олар өздерінің бір бөлігін - достық пен жүрек жылуының белгісін қалдырады.

Әрбір жаңа феничкамен тәрбиеленушілердің қолдары «жарқырайды», ал олардың есінде ауысым кезінде қымбат болып қалған адамдардың беттері қалады. Ажыраған сәтте әркімде қуаныш, достық және ұмытылмас сәттердің жіптері байланысқан білезік қалады - үлкен лагерьлік жүректің кішкентай символы ретінде.

«Түлектер шеңбері»

Қорытынды дискотекаға шығар алдында барлық балалар шеңберге тұрады. Оң қолды көршінің иығына оң жақтан, сол қолды көршінің беліне сол жақтан қояды. Балалар қоштасу әнін айтады. Содан кейін олар құшақтап, ізгі сөз айтады.

«Шам»

Бірінші болып қолында жанып тұрған шырақты ұстаған тәрбиеші сөз алады, бұл - жылу мен бірліктің символы. Жайлылық пен жұмсақ музыка атмосферасында ол ең жақсы сәттерді еске ала отырып, күн қорытындысын шығарады. Содан кейін шам шеңбер бойынша беріледі және әрбір қатысушы өз ойларымен, әсерлерімен немесе жылы тілектерімен бөліседі. «Шам» тақырыбы тәрбиешінің, балалардың немесе аға тәлімгердің қалауы бойынша, күннің көңіл-күйі мен оқиғаларына байланысты анықталады.

«Әнұранды орындау»

Әнұранды орындау тәрбиеленушілер мен қызметкерлердің бірлігін, лагерьдің тарихы мен рухын құрметтеуді білдіретін лагерьдің басты дәстүрлерінің бірі болып табылады. Бұл салтанатты сәтте ауысымның барлық маңызды оқиғалары - ашылу және жабылу, қоштасу концерті, марапаттау рәсімдері мен мерекелік бағдарламалар сүйемелденеді.

«ЧАЙКА» БАЛАЛАР ҚАЛА СЫРТЫНДАҒЫ ЛАГЕРЬДІҢ ӘНҰРАНЫ

В сосновом лесу, словно в сказочном сне
Лагерь “Чайка” манит к себе
Здесь игры с друзьями, звучит детский смех
В любом начинании нас ждёт лишь успех!

Қайырмасы:

“Чайка”, “Чайка” мы с тобой
Сердцем, чистою душой
Не забудем никогда
Этих летних дней ура!

В каникулы сердце поет и ликует
Солнце улыбку на лицах рисует
Веселья и радости здесь и не счесть
Ведь в лагере “Чайка” сегодня ты есть

Қайырмасы:

Бегут дни, но в памяти всё остается
Прощаясь, всё эхом в душе отзовется
Теперь мы навеки с тобою друзья
Ведь в сердце “Чайки” ты навсегда

Қайырмасы:

Лагерьде бүкіл балалар ұжымы табиғатқа ұқыпты және жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру, ойын, шығармашылық және жарыстық қызмет түрлеріне қатысу арқылы экологиялық мәдениет пен патриотизмді дамыту мақсатында қоршаған әлеммен үйлесімді өмір сүрудің қажеттілігін түсіну жолынан өтуге тура келетін отрядтарға біріктіріледі.

КАДРЛЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

Штаттық кестеге сәйкес бағдарламаны іске асыруға қатысады:

Ауысым үйлестірушілері:

- лагерь бастығы,
- аға тәрбиеші,
- психолог,

- аға тәлімгері,
- дене шынықтыру нұсқаушысы,
- сүйемелдеуші.

Жасақтардың кураторлары:

- жасақ тәрбиешілері.

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету

Бағдарламаны тиімді іске асыру үшін мынадай материалдық-техникалық қамтамасыз ету талап етіледі:

- музыкалық аппаратура;
- дыбыс тасығыштар (флеш-жинақтағыштар және т.б.);
- спорттық және ойын мүкәммалы;
- кеңсе керек-жарақтары;
- радиомикрофондар;
- жүлде және кәдесый қоры (мақтау қағаздар, дипломдар, естелік сыйлықтар);
- әдістемелік материалдар (ойындар, конкурстар, сценарийлер, викториналар, мерекелер және т.б. жинақтары).

Материалдық-техникалық шарттар қарастырады:

Атауы	Қолдану	Қаржыландыру көзі және материалдық база	Жауаптылар
1	2	3	4
Күзетшінің үйі	Лагерьдің қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін пайдаланылады: байланыс құралдары мен бейнебақылау жабдықтары орналасқан аумақты, балалар мен персоналдың кіруін және шығуын бақылау.	Материалдық база.	Лагерь басшысы, шаруашылық меңгерушісі, күзетші
Шатырлы орын	Үйірме қызметі	материалдық база. <i>Шығармашылық шеберханалардың жұмысына, жасақтық іс-шараларды ұйымдастыруға, стендтерді безендіруге және конкурстарға материалдар дайындауға қажетті кеңсе керек-жарақтарын сатып алуға.</i>	Лагерь бастығы, тәрбиешілер, техникалық персонал
Спорт алаңы	Таза ауада жалпы лагерьлік қозғалмалы ойындарды, спартакиадаларды және әртүрлі спорттық жарыстарды өткізу.	материалдық база	Дене шынықтыру жөніндегі нұсқаушы
Эстрада	Мерекелік бағдарламалар мен концерттер өткізу, театр қойылымдарын ұйымдастыру, балалар шығармашылық шеберханасының қызметі.	материалдық база	Тәрбиешілер, лагерь әкімшілігі
Медициналық кабинет	Лагерьлік ауысымның барлық іс-шараларын өткізу барысында қатысушылардың медициналық	материалдық база	Медициналық қызметкер

	қамтамасыз етілуі және денсаулық жағдайының мониторингі.		
Асхана	Тәрбиеленушілерді тамақтандыруды ұйымдастыру	-	Асхана меңгерушісі
Үйірме жұмысы бөлмесі	Сәндік-қолданбалы шығармашылық, бейнелеу өнері, техникалық модельдеу үйірмелері және т.б.	-	Әкімшілік
Штаб	Барлық құрылымдардың жұмысы үйлестірілетін және іс-шараларды жоспарлау жүргізілетін лагерьдің тыныс-тіршілігін басқарудың ұйымдастыру орталығы.	Материалдық база	Әкімшілік

Ғылыми-әдістемелік қамтамасыз ету

Лагерь қызметін әдістемелік сүйемелдеу қамтиді:

- қажетті ұйымдастыру-әдістемелік құжаттаманың, жұмыс бағдарламасы мен жоспарының болуы;
- ауысым басталғанға дейін педагогикалық құраммен нұсқаулық-әдістемелік кеңестер мен жиындар өткізу;
- ұжымдық шығармашылық істерді және шығармашылық шеберханалардың жұмысын ұйымдастыру;
- тәрбиеленушілермен жеке әңгімелесу жүргізу;
- тренингтік бағдарламаларды іске асыру;
- тәрбие процесінде іскерлік және рөлдік ойындарды пайдалану.

Диагностика

Кіріспе диагностика	Тәрбиеленушілердің мүдделерін, тілектері мен қалауларын анықтау, сондай-ақ балалар ұжымдарындағы психологиялық ахуалды анықтау мақсатында ауысымның басында өткізіледі. Жұмыстың негізгі нысандары: <ul style="list-style-type: none"> • балаларға сауалнама жүргізу; • жасақтардағы топтық әңгімелесулер; • лагерь әкімшілігінің, аға тәлімгердің және тәрбиешілер планеркалары
Қадамдық диагностика	Ауысым ішінде балалардың іс-шараларға және жасақ істеріне қатысуы талдау негізінде жүзеге асырылады. Жұмыстың негізгі нысандары: <ul style="list-style-type: none"> • лагерьлік іс-шаралардың қорытындысы бойынша «түс жазбасын» жүргізу; • жасақ жиындарында, кешкі «шырақтарда» әңгімелесу және талқылау.
Қорытынды диагностика	Тәрбие жұмысын қорытындылау және оның тиімділігін бағалау мақсатында ауысым соңында өткізіледі. Жұмыстың негізгі нысандары: <ul style="list-style-type: none"> • тәрбиеленушілерден сұрау; • шығармашылық пікірлер (мысалы «Біз бәріміз - жасақ» суреті);

	• жасақтардағы қорытынды әңгімелер;• қорытынды «түрлі түстер жазбасы».

Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтижелер

Бағдарламаны іске асыру барысында тәрбиеленушілер:

- дене денсаулығын нығайтады және спорттық дағдыларды дамытады;
- экология, тарих, мәдениет және ғылым салаларында, оның ішінде ИИ көмегімен жаңа білім алады;
- адалдық, жауапкершілік, құрмет және патриотизм сияқты моральдық құндылықтарды қалыптастырады;
- музыкалық, театрлық, көркемдік және қолөнер жобаларына қатысу арқылы шығармашылық қабілеттерін дамытады;
- ұжымда жұмыс істеу дағдыларын, міндеттерді бірлесіп шеше білуді және әлеуметтік топта тиімді өзара іс-қимыл жасай білуді меңгереді және жетілдіреді.

Жұмыстың әртүрлі нысандары мен әдістерін қолдану әрбір баланың әлеуетін ашуға, әлеуметтік және шығармашылық өзара іс-қимылға, сондай-ақ жасампаз қызметке қызығушылығын қалыптастыруға жағдай жасайды.

Ауысым қорытындысы бойынша әрбір қатысушы:

- жеке тұлғалық өсуге, өзін-өзі іске асыруға және ұжым өміріне бастамашыл қатысуға тұрақты мотивация көрсетеді;
- жеке мәдениет деңгейін және салауатты өмір салтына саналы көзқарасты арттырады;
- коммуникативтік, танымдық және шығармашылық дағдыларды, сондай-ақ командада жұмыс істей білуді дамытады;
- белсенді өмірлік ұстанымды және өз қызметінің нақты нәтижелеріне қол жеткізуге ұмтылысты қалыптастырады.

Бұдан басқа, мыналар күтілуде:

- шығармашылық жұмыстардың сапасы мен бірегейлігін арттыру;
- конкурстарға, спорттық-сауықтыру және мәдени-бұқаралық іс-шараларға қатысатын балалардың санын ұлғайту;
- тәрбиеленушілердің жеке өсуіне және өзін-өзі танытуына ықпал ететін үйірмелерде, студияларда және шеберханаларда алған практикалық шеберліктері мен дағдыларын дамыту;
- өскелең ұрпақтың бойында мәдени әралуандықты құрметтеуді тәрбиелеу, өз Отаны үшін мақтаныш сезімін, оның идеалдарына адалдығын және оның дамуына үлес қосуға дайындығын қалыптастыру.

БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ НӘТИЖЕЛЕРІНІҢ МОНИТОРИНГІ ЖӘНЕ БАҒАЛАУ ЖАСАУ

"Чайка" ДОЦ "Bolashaqqa samǵa" — "Болашаққа самға" бағдарламасын іске

асыру мониторингі тақырыптық ауысым кезеңінде тәрбиеленушілердің тәрбиелік, шығармашылық, спорттық-сауықтыру, танымдық және кәсіптік бағдарлау қызметінің операция тиімділігін бағалау жүйесін білдіреді.

Мониторинг бүкіл ауысым бойы жүзеге асырылады және Бағдарлама мақсаттарына қол жеткізу деңгейін, іс-шараларды ұйымдастыру сапасын, балалардың белсенділігі мен тартылу дәрежесін, пайдаланылатын тәрбие нысандарының тиімділігін және тәрбиеленушілердің қолайлы болу ортасын құруға бағытталған.

Мониторингтің негізгі бағыттары балаларды лагерь жағдайына бейімдеу, шығармашылық, спорттық, зияткерлік және ұжымдық қызметке қатысу деңгейі, коммуникативтік және көшбасшылық қасиеттерді дамыту, салауатты өмір салты мәдениетін, тәрбиеленушілердің эмоционалдық саулығы мен әлеуметтік белсенділігін қалыптастыру болып табылады. Бағдарламаны іске асырудың тиімділігін бағалау үшін педагогикалық байқау, әңгімелер, сауалнамалар, рефлексиялық іс-шаралар ("Огонек"), балалардың іс-шараларға қатысуын талдау, тәрбиеленушілердің шығармашылық, спорттық және жобалық жетістіктерін бағалау, сондай-ақ кері байланыстың әртүрлі нысандары пайдаланылады.

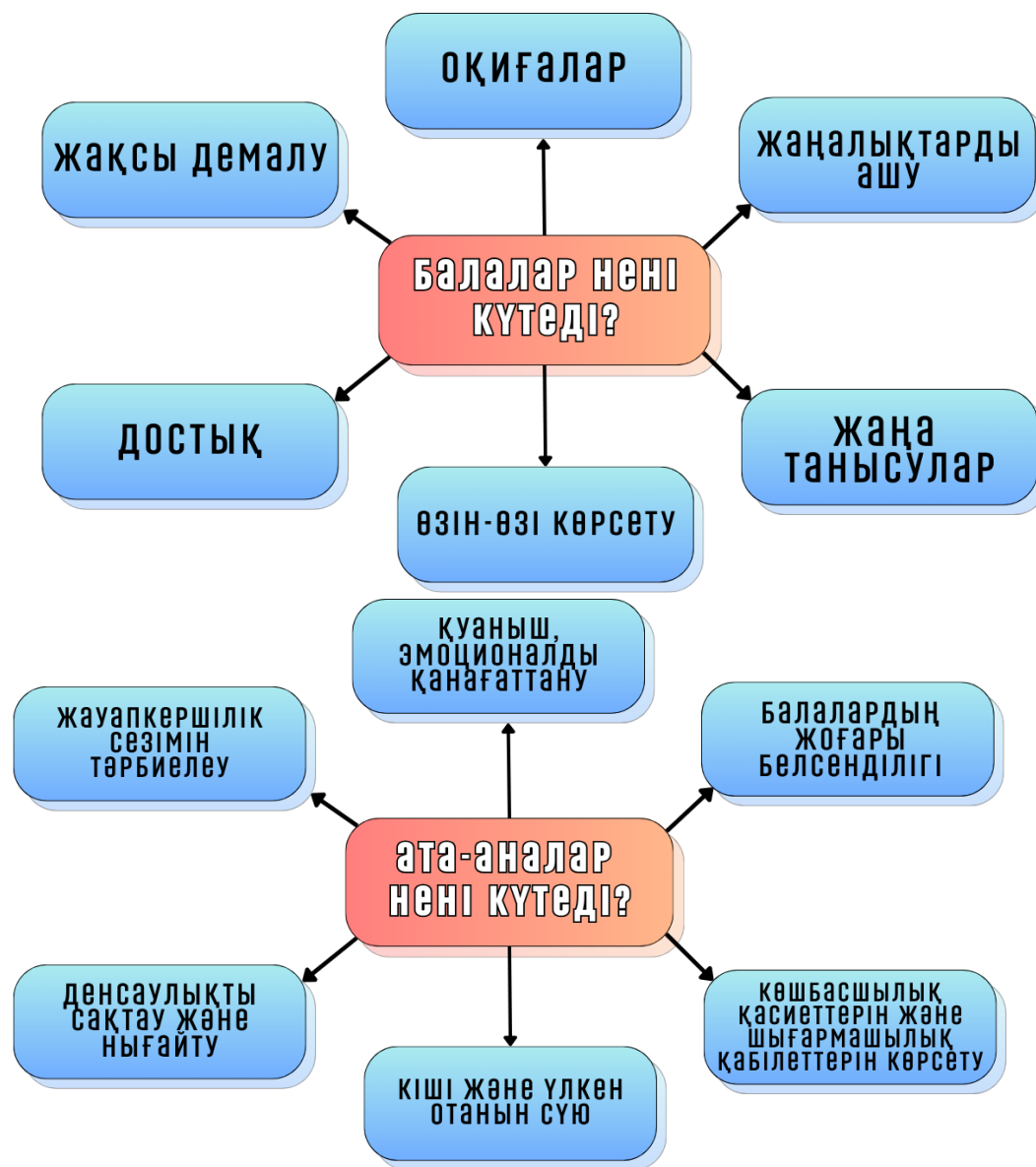
Ерекше назар аударылады:

- оқушылардың сәтті бейімделуі;
- командалық өзара іс-қимылды және балалардың өзін-өзі басқаруын дамыту;
- патриоттық, адамгершілік және мәдени құндылықтарды қалыптастыру;
- шығармашылық қабілеттер мен көшбасшылық қасиеттерді дамыту;
- балалардың эмоционалды жайлылық деңгейі;
- тәрбиеленушілердің спорттық-сауықтыру қызметіне тартылуы;
- күн тәртібін сақтау және салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Бағдарламаны іске асыру тиімділігінің критерийлері тәрбиеленушілердің лагерь өміріне белсенді қатысуы, бастамашылықты, дербестікті, шығармашылық және әлеуметтік белсенділікті дамыту, балалардың эмоционалды жай-күйінің оң динамикасы, қарым-қатынас, ынтымақтастық дағдыларын және қауіпсіз мінез-құлық мәдениетін қалыптастыру болып табылады.

Бағдарламаны іске асыру қорытындыларын шығару әрбір тақырыптық ауысым мен жазғы маусым аяқталғаннан кейін жүзеге асырылады. Қорытынды бағалау өткізілген іс-шараларды, тәрбиеленушілердің жетістіктерін, балалардың болу жағдайларына және ауысым мазмұнына қанағаттану деңгейін талдауды, сондай-ақ педагогикалық ұжымның тәрбие және сауықтыру жұмысының тиімділігін бағалауды қамтиды.

Мониторинг нәтижелері бағдарламаның мазмұнын жетілдіру, жазғы демалысты, тәрбие қызметін ұйымдастыру сапасын арттыру және "Чайка" БСО-да жайлы даму ортасын құру үшін пайдаланылады.

Тәрбие қызметін талдау мынадай бағыттарды қамтиды:

1. Лагерьдің тыныс-тіршілігін ұйымдастыру.

Күн режимінің тиімділігін, корпустар мен аумақтың санитарлық-гигиеналық жай-күйін, тәртіптің деңгейін және балалардың өзін-өзі ұйымдастыруын бағалау.

2. Тәрбие жұмысының мазмұны мен нәтижелілігі.

Өткізілген іс-шаралардың тақырыптық бағытын, әртүрлілігі мен сапасын, олардың ауысым бағдарламасының мақсаттарына, тәрбиеленушілердің жас және жеке ерекшеліктеріне сәйкестігін талдау.

3. Балалардың өзін-өзі басқаруын дамыту.

Балалардың іс-шараларды жоспарлауға, дайындауға және өткізуге, жасақтар кеңесінің жұмысына, көшбасшылардың белсенділігіне тартылу дәрежесін бағалау.

4. Педагогикалық ұжымның қызметі.

Тәрбиешілердің, тәлімгерлер мен мамандардың кәсіби өзара іс-қимылының деңгейін, балалармен жеке және топтық жұмыстың тиімділігін, іс-шараларды дайындау және өткізу сапасын зерделеу, сондай-ақ жұмысты ұйымдастыруды бағалау, кәсіби даму үшін күшті жақтар мен бағыттарды анықтау мақсатында педагогикалық құрамға сауалнама жүргізу.

5. Ұжымды және тұлғааралық қатынастарды қалыптастыру.

Жасақтардағы микроклиматты, тұтастық деңгейін, эмоциялық аясын, толеранттылық, достық, өзара көмек пен құрмет көріністерін талдау.

6. Азаматтық-патриоттық және рухани-адамгершілік тәрбие.

Балалардың патриоттық бағыттағы іс-шараларға қатысуын бағалау, Отанға деген сүйіспеншілікті тәрбиелеу, аға ұрпақты құрметтеу, моральдық және мәдени құндылықтарды пайымдау.

7. Еңбек және әлеуметтік маңызы бар тәрбие.

Тәрбиеленушілердің еңбек тәрбиесі элементтерімен істерге, экологиялық акцияларға, лагерьді абаттандыруға, жалпы іске жауапкершілік танытуға қатысуын талдау.

8. Дене шынықтыру-сауықтыру және спорттық жұмыс.

Балалардың белсенділік деңгейін, спорттық жарыстарға, спорттық іс-шараларға қатысуын, денсаулық жағдайын және қауіпсіздік ережелерін сақтауды зерделеу.

9. Көркемдік-шығармашылық даму.

Тәрбиеленушілердің шығармашылық шеберханаларға, үйірмелерге/студияларға, концерттерге, театр қойылымдарына, көрмелерге және өзін-өзі жүзеге асырудың басқа да нысандарына тартылуын бағалау.

10. Ата-аналармен және жұртшылықпен жұмыс.

Ата-аналармен (заңды өкілдермен) өзара іс-қимылды талдау тәрбиеленушілердің ауысым бойы түрлі іс-шараларға қатысуы туралы ақпараттандыруды, сондай-ақ кері байланыс алу, лагерь бағдарламасына қанағаттанушылықты анықтау мақсатында ата-аналарға сауалнама жүргізуді, баланың қажеттіліктерін және бос уақытты ұйымдастыру мен тәрбие жұмысын жақсарту жөніндегі ұсыныстарды қамтиды.

11. Тәрбие процесінің тиімділігін қорытынды бағалау.

Жоспарланған және қол жеткізілген нәтижелерді салыстыру, лагерьдің тәрбие жүйесін одан әрі дамытудың оң үрдістерін, проблемалары мен перспективаларын анықтау.

Тәрбие жұмысының тиімділігін бағалау мынадай бағыттар бойынша жүргізіледі:

1. Педагогтар үшін — қол жеткізілген нәтижелерге қанағаттану дәрежесі және кәсіби құзыреттілігін арттыру деңгейі бойынша.
2. Тәрбиеленушілер үшін — оң тұлғалық қасиеттерінің қалыптасу дәрежесі және жеке қабілеттерінің дамуы бойынша.

Қорытынды

Жазғы сауықтыру лагерінің бағдарламасын іске асыру демалысты, шығармашылықты, таным мен тәрбиені үйлестіретін интеграцияланған даму кеңістігін құруға бағытталған. Бағдарлама шығармашылық, танымдық, кәсіптік бағдар беру қызметі мен қазіргі заманғы технологияларды, оның ішінде жасанды интеллект (ЖИ) жүйелік ықпалдастыру арқылы бала мен жасөспірімнің денсаулығын нығайту және жеке басын жан-жақты дамыту үшін жағдайларды қамтамасыз етуге бағытталған.

Мұндай көзқарас тәрбиеленушілерде қоғам өміріне белсенді қатысуға және өзінің жеке басының және кәсіби әлеуетін саналы түрде іске асыруға әзір Қазақстанның әлеуметтік жауапты, адамгершілік жағынан жетілген және патриоттық азаматтарының қалыптасуы үшін қажетті кешенді когнитивтік, коммуникативтік және құндылық-мағыналық құзыреттерді қалыптастыруға ықпал етеді.

Тәрбиеленушілерді шығармашылық, танымдық және кәсіптік бағдарлау қызметіне тарта отырып, бағдарлама әр балаға ғылымның, еңбектің және кәсіптің құндылығын түсінуге, жасампаздық қуанышын және өз мүмкіндіктеріне сенімділікті сезінуге көмектеседі.

Ауысым барысында балалар денсаулығын нығайтып қана қоймай,

ынтымақтастыққа, жауапкершілікке, өзара көмекке, еңбекке және адамдарға құрметке үйренеді. Бұл жерде болашақ ұрпақтың - өз Отанын сүйуге, оның дәстүрлерін сақтауға және жетістіктерін арттыруға дайын Қазақстанның адал, мақсатты және отаншыл азаматтарының негізі қалыптасады.

Осылайша, лагерь бағдарламасы тәрбиелік іс-шаралардың жай ғана жүйесіне емес, күн сайын өзін-өзі тануға, өзін-өзі танытуға және рухани байытуға қадам жасауға мүмкіндік беретін жеке өсу кеңістігіне айналады.

Лагерь өз жұмысын аяқтайды, бірақ оның рухы - достықтың, шығармашылықтың және мейірімділіктің энергиясы - болашақтың осында және қазір осында бастау алатынын балалардың жүрегінде жылы еске алып қалады.

НЕГІЗГІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Пайдаланылатын әдебиет:

1. Волкова А. М., Гончарова А. С., Данилова А. Н. Экология и дети. - М., 1993.
2. Григоренко Ю.Н., Кострецова У.Ю., Кипарис-2: Учебное пособие по организации детского досуга в детских оздоровительных лагерях и школе. – М.: Педагогическое общество России, 2002.
3. Нинашева Р.Т. Программа загородного лагеря «Зеленая планета — это мы» https://урок.рф/library/programma_zagorodnogo_lagerya_zelenaya_planeta__eto__070817.html
4. Разумова Ю.Ю. Программа летнего оздоровления в пришкольном лагере с дневным прибыванием детей <https://infolesson.kz/programma-letnego-ozdorovleniya-v-prishkolnom-lagere-s-dnevni-pribivaniem-detey-1782319.html>
5. Гузенко А.П. Как сделать отдых детей незабываемым праздником. Волгоград: Учитель, 2007
6. Отева С.В., Саврулина О.Н. Методические рекомендации по организации летнего оздоровительного лагеря на базе образовательной организации <https://centrideia.ru/metodicheskaya-kopilka/metodicheskie-rekomendacii-po-organizacii-letnego-ozdorovitelnogo-lagerya-na>
7. Смольников Н.А. Программа летнего оздоровительного лагеря дневного пребывания детей <https://edugol.ru/index.php?id=2239>
8. Криксунов Е. А., Пасечник В. В., Спиринов А. П. Экология: Учебник. - М., 1995.
9. Нещерет Л.Г. Хочу быть лидером! Выпуск 4.-Н. Новгород: изд-во ООО «Педагогические технологии», 2006.
10. Прутченков А. С., Самкова В. А. Эколого-экономическая игра «Голубая планета»: Методическая разработка. - М., 1996.
11. Чернова Н. М., Галушин В. М., Константинов В. М. Основы экологии. - М., 1995.
12. Организация досуговых, творческих и игровых мероприятий в летнем лагере. С.И.Лобачева.Москва: ВАКО, 2007 г.
13. Учебник для вожатого. М.П.Кулаченко – Ростов на Дону: Феникс, 2008.
14. Детская энциклопедия “Я познаю мир” Спорт, Москва, изд АСТ, 1999 г.
15. Журнал “Физкультура в школе” №3 2006 г.

16. Книга для учителя “Физическая культура” сценарии праздников и игровых занятий. Москва “Первое сентября” 2002 г.

17. Сивачева Л.Н. “Физкультура – это радость! Спортивные игры с нестандартным оборудованием” Санкт-Петербург “Детство-пресс” 2002 г.